

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Tussenuitspraak rendieren en zeboe
Datum: dinsdag 23 november 2021 10:58:33
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.jpg](#)
[Uitspraak Buiten reikwijdte](#).pdf

Bijgaand de uitspraak zoals wij die hebben ontvangen. Deze uitspraak gaat over het verzoek om ontheffing te verlenen. Het briefje gaat over zaak 18/670. Die zaak gaat over het plaatsen op de lijst van dieren die voor optredens mogen worden gebruikt.

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 10:11
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: RE: Tussenuitspraak rendieren en zeboe

Fijn dat je een heerlijke vakantie hebt gehad! Ja, lekkere (lange) vakanties...ik kan er ook wel aan wennen

Vreemd van die zaak van Buiten reikwijdte Alle zaken zijn toch exact op dezelfde wijze afgehandeld?

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 10:05
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: RE: Tussenuitspraak rendieren en zeboe

Heerlijke vakantie gehad. Ik ben goed in vakantie. In de zaak Buiten reikwijdte volgt nog een uitspraak begrijp ik. Zie bijgaande brief.

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 10:02
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: RE: Tussenuitspraak rendieren en zeboe

Ah, ok, vandaar. Hoe was je vakantie?

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 09:59
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: RE: Tussenuitspraak rendieren en zeboe

5.1.2.e

Vorige week woensdag ben ik teruggekeerd van vakantie. Stond voor vandaag op mijn lijstje. Ik zal een overlegje inplannen. Sorry.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: dinsdag 23 november 2021 09:36

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: Tussenuitspraak rendieren en zeboe

Urgentie: Hoog

Ha 5.1.2.e

Kreeg toevallig (via 5.1.2.e.) onderhavige tussenuitspraak van 16 november jl. onder ogen.

[ECLI:NL:CBB:2021:999, College van Beroep voor het bedrijfsleven, 18/1606, 18/1607, 18/1609, 18/1610 en 18/1611 \(rechtspraak.nl\)](#)

Binnen 6 weken (= vóór 28 december a.s.) moeten we hierop actie ondernemen. Zie r.o. 12:

"12. Het College ziet in het belang van een spoedige beëindiging van het geschil, mede in aanmerking genomen het belang van appellanten om in verband met de gewenste inzet van de dieren duidelijkheid te verkrijgen, aanleiding verweerder met toepassing van artikel 8:51d van de Awb op te dragen het onder 9.3 vermelde gebrek te herstellen dan wel nieuwe besluiten te nemen. Om het gebrek te herstellen, moet verweerder de aanvragen van appellanten alsnog inhoudelijk beoordelen. Daartoe zal verweerder bij appellanten de voor de beoordeling benodigde informatie moeten opvragen over (onder meer) de bijzondere omstandigheden van het geval, de individuele rendieren waarvoor ontheffing wordt gevraagd en de concrete manier waarop de desbetreffende rendieren worden gehouden, vervoerd en tentoongesteld. Voor het beslissen op de ontheffingsaanvragen zal het College een termijn stellen van acht weken na verzending van deze tussenuitspraak. Het College zal vervolgens appellanten in de gelegenheid stellen om binnen vier weken schriftelijk hun zienswijze te geven over de wijze waarop het gebrek is hersteld."

Had jij LNV hierover al geïnformeerd? Moeten a.s.a.p. maar even overlegje inplannen lijkt me!

Gr. 5.1.2.e

		5.1.2.e
		5.1.2.e
		t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 13:25
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e); 5.1.2.e); 5.1.2.e);
 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: tussenuitspraak circusdieren
Bijlagen: Uitspraak Buiten reikwijdte .pdf

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e . Wil je mij aanhaken op de inhoudelijke beoordeling van het rendier (tot ik mogelijk een vervanger voor 5.1.2.e heb gevonden)? Ik heb 5.1.2.e in de cc gezet. Zij trekt voortaan de positieflijst. Ik mag tijdelijk het cluster gezelschapsdieren en dieren voor vermaak coördineren binnen het team dierenwelzijn.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 11:07
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: tussenuitspraak circusdieren

Collega's,

Bijgaand de tussenuitspraak in het beroep tegen het besluit om de bezwaren tegen het niet verlenen van een ontheffing voor het optreden met rendieren niet-ontvankelijk te verklaren. Het CBb is het niet met ons eens dat de aanvragers geen belang meer hebben bij de beoordeling van hun verzoek om ontheffing.

We hebben 8 weken om alsnog tot een inhoudelijke beoordeling te komen.

Het lijkt mij goed om nog deze week even de koppen bij elkaar te steken over het vervolg. Zal ik een overleg plannen?

Het CBb heeft aangekondigd nog dit jaar uitspraak te doen op het beroep inzake de plaatsing van rendieren op de (positief)lijst.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: RE: ontheffing optreden rendieren
Datum: donderdag 25 november 2021 09:29:59

Voor mij ook prima!

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: donderdag 25 november 2021 09:20
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: ontheffing optreden rendieren

Lijkt me helemaal prima!

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: donderdag 25 november 2021 09:19
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: ontheffing optreden rendieren

5.1.2.e kan het overleg vanmiddag niet bijwonen. Zullen we gezien de beschikbare tijd om een nieuwe beslissing te nemen de koppen vanmiddag toch gewoon even bij elkaar steken? Alleen oriënterend. Het zal wel niet het laatste overleg zijn.

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: donderdag 25 november 2021 09:00
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Geaccepteerd: ontheffing optreden rendieren
Tijd: donderdag 25 november 2021 15:30-16:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 15:02
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Ontheffingsverzoeken Buiten reikwijdte

Collega's,

Zie tkn onderhavige mail aan gemachtigde. Na ontvangst van de aanvullende info zal ik de concept-bobs opstellen en voor commentaar/ter aanvulling aan jullie voorleggen.

(NB: ik kwam er van de week achter dat op 19 april 2018 in deze zaken reeds een inhoudelijke hoorzitting heeft plaatsgevonden over de bezwaarschriften; dus dat hoeft nu niet meer).

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e
 t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 10 december 2021 14:43
Aan: Buiten reikwijdte >
Onderwerp: Ontheffingsverzoeken Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

Betreft: Gelegenheid tot verstrekken aanvullende informatie inzake ontheffingsverzoeken
 Buiten reikwijdte

Geachte 5.1.2.e ,

Naar aanleiding van de tussenuitspraak van het CBB van 16 november jl. heb ik gisteren telefonisch contact met u gehad. In dit gesprek heb ik u in de gelegenheid gesteld om namens uw cliënten t.a.v. hun ontheffingsverzoeken binnen 14 dagen (= uiterlijk 23 december a.s.) aanvullende informatie te verstrekken. Concreet heb ik u gevraagd per cliënt aan te geven of, en zo ja, welke, specifieke bijzondere omstandigheden er zijn die volgens uw cliënt het verlenen van een ontheffing aan hem (voor elk individueel rendier) zouden rechtvaardigen.

U kunt deze informatie per e-mail sturen aan: 5.1.2.e @rvo.nl

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Afdeling Juridische Zaken (JZ)

Team Agro & Innovatie

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 40219 | 8004 DE | Zwolle

M 06-5.1.2.e

@rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Afwezig: woensdag

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren
Bijlagen: Concept herziene bob bezwaar Buiten reikwijdte 494-14171.rtf

Collega's,

Bijgaand doe ik jullie alvast een opzet toekomen van de herziene beslissing op bezwaar (in dit geval van Buiten reikwijdte).

Aan jullie hierbij het verzoek om hier even kritisch naar te kijken en mij jullie evt. commentaar/aanvullingen/tekstsuggesties te mailen.

Overigens heb ik van de gemachtigde nog geen aanvullende informatie ontvangen; komt wrs. in de loop van vandaag. Uiteraard stuur ik die jullie die info dan nog na.

Alvast bedankt voor jullie tijd!

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e
 t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 23 december 2021 17:02
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: ontheffingsaanvragen
Bijlagen: aanvraag ontheffing Buiten reikwijdte .pdf;
 achtergrondinformatie rendier.pdf; Buiten reikwijdte Protocol
 verzorging en veterinaire.pdf

TKN

Van: Buiten reikwijdte >
Verzonden: donderdag 23 december 2021 16:53
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: ontheffingsaanvragen

Geachte 5.1.2.e ,

Bij deze de ontheffingsaanvraag van Buiten reikwijdte met bijlagen.

Voor deze aanvraag moet worden opgemerkt dat, de toelichting bij art. 4.14 Besluit houders van dieren gelezen hebbende, kan niet worden gesteld dat er sprake is van een aantasting van het welzijn van de dieren noch van onnatuurlijk gedrag noch van huisvesting en verzorging die niet passend is voor de soort. Er is voorts geen enkel verband met circussen noch met de daaruit voortkomen problemen met het reizende karakter dat circussen hebben. De dieren beschikken over zeer grote eigen weide, paddock en stal en de activiteiten vinden met name in november en december plaats en vormen geen inbreuk op het welzijn van de dieren. De gronden die in de toelichting worden genoemd voor het verbod op het optreden met zoogdieren zijn derhalve niet van toepassing op de activiteit waarvoor ontheffing wordt gevraagd, hetgeen duidelijk uit de aanvraag en de bijlagen blijkt.

Gelet hierop verzoek ik u de gevraagde ontheffing te verlenen.

Met vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
 Buiten reikwijdte

015 5.1.2.e

06 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

1. ALGEMEEN

DATUM AANVRAAG	NAAM AANVRAAG
07-12-2021	Aanvraag ontheffing optreden met rendieren.

GEGEVENS BEDRIJF

Buiten reikwijdte

2. GEGEVENS OVER DE SOORT EN INDIVIDUELE DIEREN

TAXONOMISCHE INDELING	
Nederlandse soortnaam	rendier
Klasse	Mammalia (zoogdieren)
Orde	Artiodactyla (evenhoevigen)
Familie	Cervidae (hertachtigen)
Geslacht	Rangifer (rendieren)
Soort	Rangifer tarandus

GEGEVENS INDIVIDUELE DIEREN	Buiten reikwijdte
Naam dier 1	
Leeftijd dier 1	
Soort en nummer merkteken dier 1	
Naam dier 2	
Leeftijd dier 2	
Soort en nummer merkteken dier 2	

3. DOEL AANVRAAG

REDEN VOOR AANVRAAG EN ALGEMENE GEGEVENS DIEREN
<p>Het doel van de aanvraag is om een ontheffing te krijgen voor het meenemen van de rendieren aan een leidsel als begeleiding bij de kerstman of in een tweespan voor de arrenslee op wieltjes. Ook willen we ontheffing voor het deelnemen van de rendieren aan foto- en reclameopnames en het tonen van deze aan het publiek. Deze activiteiten vinden met name plaats in de maanden november en december.</p> <p>Een activiteit duurt nooit langer dan 4 uur. Verder blijven de dieren altijd in hun normale bewegingsgedrag dus lopen of staan. Er worden geen kunstjes gedaan. Het lopen voor een arrenslee is voor de dieren geen enkel probleem, ze hebben een trekkracht van 135 kg per dier en worden al eeuwenlang door de Sami gebruikt voor het voorttrekken van sledes.</p> <p>Onze rendieren hebben geen stress worden bij ons geboren en blijven bij ons als hobbydier. De begeleider bepaalt of er contact is met publiek.</p> <p>Educatie</p> <p>Om mensen meer informatie te geven over rendieren, wordt er op de arrenslee of op het dekkleed van de rendieren een informatiebordje geplaatst met alle informatie die ook in dierentuinen bij de verblijven wordt gegeven. Daarop komt ook een QR-code met de link naar onze eigen rendierenpagina die na een verlening van de ontheffing weer online zal worden gezet. Op deze rendierpagina staat achtergrondinformatie over rendieren. Deze is interessant voor eenieder en kan ook gebruikt worden voor spreekbeurten over rendieren.</p>

TRAINING EN OVERIGE VOORBEREIDING
<p>De rendieren lopen bij ons op het bedrijf en zijn daar goed gesocialiseerd met het personeel en bezoekers. Ze worden verwend met een stukje brood en rendiermos. Wij wandelen veel met ze zodat de dieren overal aan wennen. De rendieren laten merken dat het wandelen leuk vinden. Op deze manier is er een goede band met de rendieren en zijn ook activiteiten waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd gemakkelijk voor de rendieren.</p>

VERVOER

Rendieren worden vervoerd in ruime trailer of vrachtwagen voorzien van stro, hooi en vers drinkwater.

4. SOORTSPECIFIEKE INFORMATIE

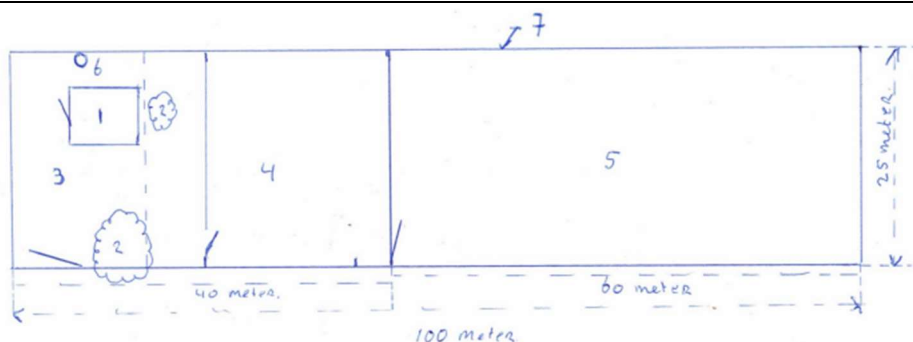
SOORTEIGEN BEWEGINGSGEDRAG EN TIME BUDGET

In het wild zijn rendieren vooral bezig met foerageren en rusten. In het voor- en najaar vindt een grote migratie plaats. Om hierop in te spelen beschikken de rendieren over veel ruimte, het verblijf is in totaal 25 bij 100 meter, en wordt er ook veel met ze gewandeld in de omgeving.

5. HUISVESTING

WIJZE VAN SOCIALE HUISVESTING

De dieren zijn in een groep bij ons op de stalhouderij gehuisvest. Er staan maximaal 4 dieren in ons verblijf. Wij hebben het verblijf ingericht dat de dieren zich goed voelen (jarenlang ervaring met rendieren) en in nauw overleg met onze vaste dierenarts **5.1.2.e** **5.1.2.e** De dieren beschikken over verschillende soorten verblijven. Dit zijn een overdekte stal, een grote wei, een paddock met zand en een bestraat gedeelte. De afmetingen zijn in het overzicht weergegeven

- 1 Overdekt verblijf
- 2 Bomen
- 3 Bestrating
- 4 Zandgras
- 5 Grasland
- 6 Automatisch drinkwater
- 7 Grasrheining

Nummer en naam element	Maten	Materiaal	Doel van het element	Overige info
1. Overdekte stal	5x5 meter	hout	schuil/nachtverblijf	
2. bomen		Berk, kastanje	Beschutting/schadus	
3. bestrating	15x25 meter	klinkers		
4. Paddock	25x25 meter	zand		
5. Wei	60x25 meter	gras	Ruimte, vrijheid, ontspanning voor de dieren	Gras wordt gemaaid tussendoor om

				besmettingen door parasieten te voorkomen
6. Automatische drinkwater voorziening			Vers water	
7. gaasomheining				

SEPARATIEMOGELIJKHEDEN

Er zijn separatiemogelijkheden aanwezig bij ons op de stalhouderij. Er is een grote binnenstal en er zijn ruimtes voor onderzoek door de dierenarts.

6. KLIMAAT VERBLIJF

De dieren kunnen uit verschillende verblijven kiezen afhankelijk van het weer. Ze kunnen schuilen onder de bomen, uit de wind staan en in de zomers bij extreme warmte naar binnen waar het koel is.

7. VOEDING

VOEDINGSMIDDEL	HOEEVEELHEID PER DAG IN GRAMMEN	BIJZONDERHEDEN
Hooi	onbeperkt	
Stro	onbeperkt	
Luzerne	Handje naar behoefte	
Brok garvo	0,5-0,7 kilo per 100 kilo lichaamsgewicht	Speciaal gemaakt voor rendieren
5 granen mix	1 kilo per rendier	
Rendiermos	Extra als verwennerij	

DRINKWATER

Er is een automatische drinkbak voorziening voor vers water. Wordt elke dag schoon gemaakt als we aan het voeren zijn. Als we onderweg zijn met de dieren natuurlijk vers water bij ons.

CONTROLES EN AANPASSING VOEDING

De voedingsbehoeften kunnen wij aan de dieren zien, wanneer ze meer moeten hebben of te dik worden. En natuurlijk in overleg met de dierenarts bij de periodieke controle elke 4-6 maanden.

NATUURLIJKE WIJZE VAN VOEDSELVERGAREN

Meerdere voedermomenten op een dag verspreid in het land. Grasweide waar ze kunnen grazen. Wilgentakken waar ze de schors vanaf kunnen eten en spelen.

8. VERZORGING EN HYGIËNE

ALGEMEEN VERZORGINGS- EN HYGIËNEPROTOCOL

Zie bijlage

9. VETERINAIR PROTOCOL

VOOR DE SOORT IS HET VOLGENDE VETERINAIRE PROTOCOL VAN TOEPASSING

Zie bijlage

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 23 december 2021 17:03
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: aanvraag Buiten reikwijdte
Bijlagen: Aanvraag ontheffing rendieren Buiten reikwijdte.pdf; achtergrondinformatie rendier.pdf; rendier werkboekje groep 1 tm 3.pdf; rendier werkboekje groep 4 tm 8.pdf; rendieren magazine A5.pdf; Buiten reikwijdte verzorgingsprotocol en veterinaire protocol rendieren.pdf

TKN

Van: Buiten reikwijdte
Verzonden: donderdag 23 december 2021 17:00
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: aanvraag Buiten reikwijdte

Geachte 5.1.2.e ,

Hierbij zend ik u de aanvraag voor een ontheffing van Buiten reikwijdte

Voor deze aanvraag geldt dat de activiteiten van Buiten reikwijdte zijn gericht op educatie over rendieren. Het educatieve programma is zeer uitgebreid en gaat verder dan de educatie in dierentuinen. Daarbij is van belang dat de aanvraag mede ziet op het verzorgen van educatie op scholen en kinderdagverblijven. Dit biedt kinderen de mogelijkheid om in kleine groepjes direct uitleg te krijgen over rendieren en de dieren daarbij in het echt te zien met al hun bijzonderheden.

De educatie zal, indien ontheffing wordt verleend, permanent toegankelijk zijn op de website van Buiten reikwijdte en daarmee een breed publiek kunnen informeren over rendieren, de bedreigingen van hun leefgebied en de strijd die de Sami voeren om dit leefgebied te beschermen.

Voor het overige geldt voor deze aanvraag dat, de toelichting bij art. 4.14 Besluit houders van dieren gelezen hebbende, kan niet worden gesteld dat er sprake is van een aantasting van het welzijn van de dieren noch van onnatuurlijk gedrag noch van huisvesting en verzorging die niet passend is voor de soort. Aan dit alles wordt zeer veel aandacht besteed.

Er is voorts geen enkel verband met circussen noch met de daaruit voortkomen problemen met het reizende karakter dat circussen hebben. De dieren beschikken over zeer grote eigen weide, paddock en stal en de activiteiten buiten de educatie op scholen en kinderdagverblijven vinden met name in november en december plaats en vormen geen inbreuk op het welzijn van de dieren. De gronden die in de toelichting worden genoemd voor het verbod op het optreden met zoogdieren zijn derhalve niet van toepassing op de activiteit waarvoor ontheffing wordt gevraagd, hetgeen duidelijk uit de aanvraag en de bijlagen blijkt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

015 5.1.2.e

06 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

AANVRAAG ONTKEFFING OPTREDEN MET ZOOGDIEREN

rendier

1. ALGEMEEN

DATUM AANVRAAG	NAAM AANVRAAG
20 december 2021	Ontheffing rendieren

GEGEVENS BEDRIJF
Buiten reikwijdte

2. DOEL AANVRAAG

REDEN VOOR AANVRAAG EN ALGEMENE GEGEVENS DIEREN

Met onze rendieren bezoeken wij scholen en kinderdagverblijven. In combinatie met een educatief pakket vertellen wij over onze dieren en hun leefgebied. Dat de rendieren daarbij fysiek aanwezig zijn is van groot belang voor de educatie. Rendieren zijn bijvoorbeeld op bijzondere wijze aangepast aan hun leefgebied. Hierover wordt uitleg gegeven aan de kinderen en daarbij wordt bij de rendieren getoond hoe deze aanpassingen er in het echt uitzien.

Naast het educatieve programma worden de rendieren samen met de kerstman ingezet voor kers gerelateerde reclames en fotoshoots. De rendieren blijven daarbij altijd binnen hun natuurlijke bewegingsgedrag en vertonen geen kunstjes. De maximale tijd dat de dieren per dag gebruikt worden is 2x1 uur. Tussendoor kunnen de rendieren rusten in de trailer waar ze water en voer tot hun beschikking hebben.

Bij scholen en kinderdagverblijven mogen kinderen een voor een de dieren aanraken. Bij fotoshoots is dit aan anderen dan de begeleider van de rendieren nadrukkelijk niet toegestaan.

TRAINING EN OVERIGE VOORBEREIDING

Onze dieren worden dagelijks met een leidsel van de stal naar de wei/paddock gebracht, dit is al onderdeel van de training. Daarnaast wandelen wij meerdere keren per week met onze dieren in het buitengebied. Op deze manier wennen de dieren makkelijk aan verkeer, mensen en het contact met de begeleider. In het begin wordt het dier regelmatig beloond met een brokje (rendierbrok van Garvo), tijdens de beloning geven wij direct een aai en praten wij met de dieren. Tijdens het werk is de beloning afwisselend een brokje, stem of aai.

VERVOER

Het transport gaat met onze verlengde paardentrailer (blomert Opal xxl) Deze trailer is voorzien van alle wettelijke eisen voor het vervoer van dieren. Bij het openen van de trailer zit er altijd nog een veiligheidshek zodat het dier er nooit uit kan springen. **Buiten reikwijdte** heeft een type 1 vergunning diertransport NVWA en de chauffeur is in het bezit van het certificaat dierwaardig vervoer.

3. GEGEVENS OVER DE SOORT

TAXONOMISCHE INDELING

Nederlandse soortnaam	rendier
Klasse	Mammalia (zoogdieren)
Orde	Artiodactyla (evenhoevigen)
Familie	Cervidae (hertachtigen)
Geslacht	Rangifer (rendieren)
Soort	Rangifer tarandus

GEGEVENS INDIVIDUELE DIEREN

Naam dier 1
Leeftijd dier 1
Soort en nummer merkteken dier 1
Naam dier 2
Leeftijd dier 2
Soort en nummer merkteken dier 2

Buiten reikwijdte

4. SOORTSPECIFIEKE INFORMATIE

SOCIAAL GEDRAG

In het wild leven rendieren in grote groepen die over de toendra's trekken. Binnen de groepen is er sprake van harems bestaande uit een bok en meerdere hinds. Een rendier is goed in een kleine groep of zelfs solitair te houden mits het dier voldoende aandacht krijgt. Rendieren moeten voorts de mogelijkheid hebben om veel te bewegen.

Rendieren hebben een zachtmoedig karakter en zijn daardoor gemakkelijk te socialiseren met mensen. Dit blijkt onder andere uit de wijze waarop rendieren al vele eeuwen samenleven met de Sami. Om een goede, positieve band op te bouwen en te onderhouden met de rendieren is het van belang veel tijd aan ze te besteden en activiteiten uit te voeren waaraan de rendieren plezier beleven. Wij besteden dagelijks tenminste twee uur tijd aan de rendieren, waarbij het wandelen met de rendieren van groot belang is. Rendieren laten duidelijk merken dat zij deze activiteit prettig vinden en deze activiteit maakt dan ook deel uit van het dagelijkse programma.

SOORTEIGEN BEWEGINGSGEDRAG EN TIME BUDGET

Rendieren lopen veel en hebben afleiding nodig. Ze kunnen bij ons in een paddock staan op zand of in de wei op gras tussen andere dieren (geiten en schapen). Deze ruimtes zorgen voor afwisseling en interactie met andere dieren. Er wordt zoals aangegeven minimaal 1x per dag een ommetje met ze gemaakt (meestal samen met het uitlaten van de honden).

BIORITME

Onze rendieren zijn dagactief, tijdens de bronst in september oktober en tijdens de groei van het gewei worden onze dieren niet ingezet.

5. HUISVESTING

WIJZE VAN SOCIALE HUISVESTING

Het verblijf is in principe ingericht voor 2 rendieren, een hinde en een bok. Na het overlijden van de hinde bleek dat de bok hier goed mee om kon gaan. In de periode dat de rendierbok alleen was, kreeg hij meer aandacht van ons maar kreeg hij ook voldoende afleiding van de andere dieren die in het verblijf naast hem stonden.

Aangezien het erg lang heeft geduurd tot er een inhoudelijke beoordeling van de ontheffingsaanvraag plaatsvindt is, gedurende deze periode besloten (begin 2021) dat het voor het welzijn toch beter was dat ons rendier tijdelijk naar een collega zou gaan met meer rendieren. Helaas is dit rendier eind oktober overleden op een leeftijd van bijna 14 jaar oud. Inmiddels zijn 2 jonge rendieren besteld en zodra de ontheffing komt komen deze 2 rendieren onze kant op.

HET VERBLIJF

Het rendierenverblijf is geschikt voor tenminste twee rendieren. Omdat het voor rendieren goed is over meerdere verblijven te beschikken en meerdere vormen van bodembedekking te kunnen benutten, bestaat het rendierenverblijf uit drie onderdelen. Als binnenvverblijf is er een stal van 9 m². Hier verblijven de rendieren 's nacht in. Daarnaast beschikken de rendieren over een paddock van 96 m² en een wei van 750 m².

Nummer en naam element	Maten	Materiaal	Doel van het element	Overige info
1. Stal	3 x 3 meter	Beton/hout/vezel	Voor de nacht	
2. paddock	8 x 12 meter	Hout		Zand/wilgentakken/dode boom om te gewei te schuren
3. wei	50 x 15 meter	Gaas	Afwisseling en beweging	gras

SEPARATIEMOGELIJKHEDEN

Wij hebben er voor gekozen om niet te fokken met de dieren omdat we ook niet met drachtige dieren willen reizen. Zodoende is er ook geen aparte kraamstal nodig. Tijdens de bronst (september en oktober) laten wij de dieren zoveel mogelijk met rust, ze kunnen dan in de paddock blijven waar ook een overdekte schuilmogelijkheid is. Indien nodig kan het dier op stal blijven bv als de dierenarts komt. Daar het gedomesticeerde en getrainde dieren zijn is verdoven niet nodig bij hoefbekapping of verzorging.

6. VOEDING

VOEDINGSMIDDEL	HOEVEELHEID PER DAG IN GRAMMEN	BIJZONDERHEDEN
Garvo rendierenbrok	300 gram per dier per dag	
Gem. graan	100 gram per dier per dag	
zemelen	25 gram per dier per dag	
Gepunte haver	25 gram per dier per dag	
hooi	Ad libidum	
wilgentakken	Dagelijks verse takken	

DRINKWATER

Dieren hebben de gehele dag/nacht de mogelijkheid om vers drinkwater te drinken

CONTROLES EN AANPASSING VOEDING

Er is een dagelijkse controle op de voeropname. Tijdens de bronst eten mannetjes minder of zelfs niets. Er is wel altijd vers drinkwater aanwezig en kort hooi en wilgentakken worden altijd aangeboden.

NATUURLIJKE WIJZE VAN VOEDSELVERGAREN

Zodra de dieren buiten zijn, wordt er op verschillende plekken voer aangeboden om te stimuleren dat ze blijven zoeken naar voedsel. Verder worden er dagelijks wilgentakken in het verblijf gelegd. Hierdoor blijven de dieren bezig met het natuurlijke browsergedrag en wordt stereotype gedrag voorkomen. Zodra de dieren op stal staan worden ze voor de laatste keer gevoerd en blijft het licht nog ongeveer een half uur aan (in de winter)

ONDERDELEN VAN HET EDUCATIEVE PROGRAMMA

Voor de activiteiten met de rendieren is een uitgebreid educatief programma opgesteld. Dit educatieve programma voldoet aan de eisen die aan educatie in dierentuinen wordt gesteld en richt zich met name op het vergroten van kennis over de soort en het mensen informeren over de bedreigingen van rendieren en hun leefgebied.

Het educatieve programma bestaat uit de volgende onderdelen:

- In de eerste plaats is er een bordje natuur met daarop alle basisinformatie over het rendier. Het bordje komt overeen met bordjes die in dierentuinen zijn geplaatst bij verblijven van dieren die daar worden getoond aan bezoekers en voldoet dan ook aan alle eisen die ook aan deze informatiebron worden gesteld in het kader van de dierentuinvergunning. Het bordje wordt gebruikt bij activiteiten waar de rendieren aan het publiek worden getoond en kan zowel op het dekkleed van het rendier als op een arrenslee worden bevestigd. Op dit bordje is ook een QR-code geplaatst die door middel van een mobiele telefoon door een ieder gescand kan worden. Op deze manier komt uitgebreide informatie over rendieren beschikbaar. Het werken met QR-codes is steeds gebruikelijker geworden en ook bij niet direct educatieve activiteiten worden mensen aangemoedigd de QR-code te scannen en te lezen over rendieren.
- Uitgebreide achtergrondinformatie: Via de QR-code op het bordje maar ook direct via de website is een uitgebreide beschrijving van het rendier toegankelijk. Met deze bron wordt uitgebreide informatie verstrekt over ieder aspect van rendieren, dus de taxonomische indeling, uiterlijke kenmerken, sociaal gedrag, foerageergedrag, migratie en het leefgebied, de rol van de Sami en de bedreigingen waarmee rendieren in hun leefgebied hebben te maken.
- Rendier Magazine: dit is een boekje voor volwassenen en oudere kinderen (kennisniveau vanaf 12 jaar) waarin zeer uitgebreid wordt ingegaan op alle aspecten van rendieren. De informatie die wordt verstrekt in de uitgebreide beschrijving is hier nog verder uitgewerkt en er wordt veel informatie gegeven over het voedsel, het leefgebied en de bedreigingen vanuit klimaatveranderingen en de menselijke invloed op het leefgebied. Deze informatie kan ook worden gebruikt voor het maken van een werkstuk op het niveau van oudere kinderen.
- Werkboekje voor oudere kinderen (gemiddeld groep 4 t/m groep 8) met daarin toegankelijke achtergrondinformatie, puzzels en andere activiteiten die samenhangen met de overgedragen informatie. De informatie is ook te gebruiken voor het maken van een werkstuk over rendieren.
- Rendier werkboekje voor jonge kinderen (groep 1/2-3). Dit boekje is specifiek gericht op jonge kinderen. Door middel van een voorleesverhaal geschreven vanuit een jong rendier wordt allerlei informatie over rendieren gegeven en door middel van een voorleesverhaal over de rendieren van de kerstman wordt op een heel toegankelijke manier, via het verhaal van de kerstman, concrete informatie over rendieren en de Sami-bevolking gegeven. Verder bevat dit boekje puzzeltjes en opdrachtjes waarmee ook de jonge kinderen de overgedragen kennis kunnen toepassen.

Alle educatieve middelen zijn als bijlage bij deze aanvraag gevoegd. Daarbij moet worden opgemerkt dat juist omdat de activiteiten betrekking hebben op één diersoort, hiermee de mogelijkheid bestaat om veel dieper op allerlei zaken in te gaan dan bij het ontwikkelen van activiteiten voor meerdere diersoorten. Daarmee vormt het rendier in het educatieve programma een ambassadeursoort.

8. VERZORGING EN HYGIËNE

ALGEMEEN VERZORGINGS- EN HYGIËNEPROTOCOL

Voor de soort is een verzorgings- en hygiëneprotocol opgesteld, zie bijlage

9. VETERINAIR PROTOCOL

VOOR DE SOORT IS HET VOLGENDE VETERINAIRE PROTOCOL VAN TOEPASSING

Voor de soort is een veterinair protocol opgesteld, zie bijlage

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 23 december 2021 17:30
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren
Bijlagen: Buiten reikwijdte

Ha 5.1.2.e,

Dank voor je reactie.

Op de "aanvraag" om het rendier op de circusdierenlijst te plaatsen is gereageerd bij brief van 5 juli 2018 (zie bijlage). Deze brief is geen besluit en dus is hiertegen geen bezwaar/beroep mogelijk. Overigens heeft Buiten reikwijdte destijds (voor de brief van 5 juli 2018) nog wel een beroep niet tijdig beslissen ingesteld bij het CBb. Het CBb heeft ten aanzien hiervan onlangs aangegeven het onderzoek in deze zaak nog niet te hebben gesloten. De rechtsvragen in deze zaak zijn nog in beraad en de verwachting is volgens het CBb niet dat er nog dit jaar uitspraak zal kunnen worden gedaan. Er volgt over de verdere afdoening hiervan dus op een later moment nog nader bericht.

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e
 t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: donderdag 23 december 2021 16:56
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Hoi 5.1.2.e

Bedankt voor je mail. Ik heb geen opmerkingen.
 Even voor de zekerheid: De aanvraag om het rendier op de circusdierenlijst te plaatsen loopt nog door toch?
 Zijn we daar gebonden aan een termijn?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>

CC: 5.1.2.e [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: 5.1.2.e laten meelesen
Datum: vrijdag 24 december 2021 12:16:44

Hoi 5.1.2.e

De deadline voor de rendieren is 10 januari.
Maar liever zou ik de bobs eerder willen uitdoen als dat lukt. Ik koers zelf op volgende week of anders in de 1e week van januari.

Wellicht kun je 5.1.2.e nu al naar de concept Bob laten kijken, toch? Heel veel gaat er inhoudelijk mi niet meer wijzigen. Heb verder nog van niemand commentaar of tekstvoorstellen ontvangen.

Overigens heb ik alleen aanvullende info mbt **Buiten reikwijdte** en **Buiten reikwijdte** ontvangen. M.b.t. die 3 andere cliënten heeft gemachtigde laten weten dat die of geen rendieren meer hebben of (vooralsnog) geen ontheffing meer willen om met hun rendieren op te treden.

Heb jij trouwens nog opmerkingen t.a.v. de aanvullende info die ik gisteren doorstuurde? Ik lees daar verder niet zo veel bijzonders in; is vooral een toelichting op hoe ze die dieren houden, verzorgen en vervoeren etc.

Gr. 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 24 dec. 2021 om 11:55 heeft 5.1.2.e
@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e

Wat zijn ook alweer de deadlines voor de rendieren en **Buiten reikwijdte**?
Ik zou 5.1.2.e graag mee willen laten lezen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 06 5.1.2.e

E: 5.1.2.e @minlnv.nl

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:05
Aan: 5.1.2.e
)
Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren
Bijlagen: RE: aanvraag Buiten reikwijdte

Ha 5.1.2.e,

Dank alvast voor je opmerkingen. Ik ga er naar kijken.

M.b.t. Buiten reikwijdte heb ik de aanvullende informatie inmiddels binnen; dat zijn dus die ('nieuwe') ontheffingsaanvragen waar jij op doelt.

Deze info zal worden betrokken bij de nieuwe beslissing op bezwaar. NB: deze info had ik jou in cc toch ook doorgestuurd?

Er is verder geen aanvullende info ontvangen m.b.t. de andere rendierhouders (Buiten reikwijdte). Ik heb nog even navraag gedaan bij de gemachtigde of dit klopt. Zij gaf aan dat deze houders geen rendieren meer hebben of voorsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden. Gesteld wordt door gemachtigde dat deze cliënten nog wel een procesbelang hebben bij een beslissing op hun bezwaar i.v.m. mogelijk recht op schadevergoeding vanwege onrechtmatigheid van de eerdere beslissing op bezwaar. Zie bijgaande mailwisseling.

Aan de hand van de ontvangen info ga ik de concept-bobs nu verder aanpassen. De bob's m.b.t. Buiten reikwijdte zullen wat uitgebreider worden gemotiveerd n.a.v. de aanvullende info die is ontvangen. De andere bob's zullen korter zijn: afwijzing ontheffingsverzoeken wordt gehandhaafd en in bezwaar is geen aanvullende info ontvangen waardoor het niet mogelijk is om deze ontheffingsverzoeken in bezwaar inhoudelijk te (her)beoordelen.

Ik hoop jullie in de loop van deze week een nieuwe versie van de concept-bobs te kunnen voorleggen.

Gr. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Hoi 5.1.2.e

Aangezien 5.1.2.e van een welverdiende kerstvakantie aan het genieten is, heb ik er even naar gekeken. Zie bijgevoegd mijn opmerkingen. Ik ga er van uit dat de beoordeling van de ontheffing nog wat aangevuld wordt zodra de informatie van Buiten reikwijdte binnen is? Want ik miste nu beetje een onderbouwing in het licht van de toets aan artikel 10.1 Wet dieren.

Verder even ter check; begrijp ik het goed dat - naast deze aanvraag van Buiten reikwijdte - er nu dus nog twee nieuwe ontheffingsaanvragen liggen? Van Buiten reikwijdte ?

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren
Reeds beoordeeld in dit verzoek

5.1.2.e

Van: Buiten reikwijdte
Verzonden: vrijdag 24 december 2021 11:39
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: aanvraag Buiten reikwijdte

Geachte 5.1.2.e

Clënten hebben nog procesbelang wegens mogelijk recht op schadevergoeding wegens de onrechtmatigheid van de eerdere beslissing op bezwaar.

Met vriendelijke groet,
5.1.2.e

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
Buiten reikwijdte

015 5.1.2.e
06 5.1.2.e
Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: vrijdag 24 december 2021 09:55
Aan: Buiten reikwijdte
Onderwerp: RE: aanvraag Buiten reikwijdte

Geachte 5.1.2.e ,

Dank voor uw bericht.

U geeft aan dat uw overige cliënten Buiten reikwijdte geen rendieren meer hebben of vooralsnog geen interesse in een ontheffing om daarmee op te treden. Kunt u mij laten weten welk belang zij nog hebben bij een beslissing op hun bezwaarschrift dan wel of dit voor hen aanleiding is om hun bezwaarschrift in te trekken?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Afdeling Juridische Zaken (JZ)

Team Agro & Innovatie

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 40219 | 8004 DE | Zwolle

M 06-5.1.2.e

@rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Afwezig: woensdag

Van: Buiten reikwijdte

Verzonden: vrijdag 24 december 2021 09:37

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: RE: aanvraag Buiten reikwijdte

Geachte 5.1.2.e ,

De overige cliënten hebben geen rendieren meer of hebben vooralsnog geen interesse in een ontheffing om daarmee op te treden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

015 5.1.2.e

06 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: vrijdag 24 december 2021 08:51

Aan: Buiten reikwijdte

Onderwerp: RE: aanvraag Buiten reikwijdte

Geachte 5.1.2.e ,

Hierbij bevestig ik voor de goede orde de ontvangst van uw twee e-mails met aanvullende informatie inzake de ontheffingsaanvragen van uw cliënten Buiten reikwijdte .

M.b.t. uw andere cliënten (Buiten reikwijdte) heb ik geen aanvullende informatie ontvangen. Klopt dat?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

JURIDISCHE
ZAKEN

5.1.2.e

.....
5.1.2.e

t 06 5.1.2.e

van: Buiten reikwijdte

Verzonden: donderdag 23 december 2021 17:00

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: aanvraag Buiten reikwijdte

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:20
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Ha

Dank 5.1.2.e

De info van Buiten reikwijdte etc had je inderdaad ook aan mij doorgestuurd. Ik had alleen even niet scherp dat er al eerder verschillende aanvragen lagen. Ik dacht dat er één aanvraag van Buiten reikwijdte lag. En dat vanwege de lijn van "individuele" ontheffingen er nu een aantal concrete individuele bedrijven op kwamen. Maar deze bedrijven hadden dus eerder ook al een aanvraag ingediend, begrijp ik nu.

Aangezien ze wel echt een aanvraagformulier hebben ingevuld met een nieuwe datum, zal denk ik in de bob een passage worden gewijd aan de omstandigheid dat dit niet als nieuwe aanvraag wordt gezien, maar een onderbouwing van de eerder ingediende aanvraag... of zoiets? Anders blijft deze "nieuwe" aanvraag toch beetje in de lucht hangen...

Succes met alle andere bob's

Groet

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:05
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 29 december 2021 16:33
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren
Bijlagen: Concept herziene bob bezwaar Buiten reikwijdte (494-48937).rtf; Concept herziene bob bezwaar Buiten reikwijdte (494-48938).rtf

Ha 5.1.2.e ,

Bijgaand ter afstemming de aangepaste concept-bobs.

De ene bob (Buiten reikwijdte) is wat uitgebreider ivm aanvullende info die is ontvangen en de andere bob (Buiten reikwijdte) is dus wat korter.

Na jullie akkoord, zal ik de concept-bob's van de andere bezwaarmakers (Buiten reikwijdte) opmaken.

Buiten reikwijdte heeft ook aanvullende info overgelegd, dus die krijgt (nagenoeg) dezelfde bob als Buiten reikwijdte .

Van de anderen is geen aanvullende info ontvangen, dus die krijgen een bob a la Buiten reikwijdte

5.1.2.e, nog bedankt voor je commentaar. Het meeste heb ik overgenomen.

V.w.b. je opmerking m.b.t. de toetsing (aan artikel 10.1), merk ik op 5.1.2.e en ik dit eerder zo hebben afgesproken. Ratio: het verlenen van ontheffing van een door de wetgever tamelijk recent ingevoerd wettelijk verbod veronderstelt dat er sprake is van specifieke bijzondere omstandigheden, waarmee geen rekening is gehouden bij de totstandkoming van het verbod. M.a.w. het moet echt gaan om hele bijzondere (uitzonderlijke) omstandigheden die een ontheffing van het verbod in een concreet geval rechtvaardigen. Ik heb geprobeerd dit ook nog wat duidelijker te verwoorden in de bob. Kijk maar even of je hiermee voldoende uit de voeten kunt.

Zien jullie kans mij vóór dinsdag 4 januari a.s. jullie evt. commentaar door te geven dan wel te laten weten of dit akkoord is zo?

Mijn streven is om de bob's uiterlijk ergens (eind) volgende week te versturen.

Alvast bedankt!

Gr. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 29 december 2021 16:44
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

5.1.2.e

Dit is wat mij betreft het best mogelijke verhaal dat we kunnen houden. Wanneer ik de stellingen van appellante het goed begrijp wordt betwist dat dit optreden onder het verbod valt. In dat geval is er geen ontheffing nodig en kan de handhaving worden afgewacht.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: woensdag 29 december 2021 16:33
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 31 december 2021 13:13
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Hoi
 Helemaal prima. Ik werk volgende week ook gewoon, dus we kunnen ook even bellen als je wil.

Hele fijne jaarwisseling!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: vrijdag 31 december 2021 12:13
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Ha 5.1.2.e

Bedankt voor jullie snelle reacties.

@5.1.2.e: bedankt ook nog voor je input m.b.t. 10.1. Ik zal er maandag nog even goed naar kijken.

Fijne jaarwisseling!

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e
 t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 30 december 2021 11:33
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Hoi 5.1.2.e

Veel dank voor de nieuwe versies.

De redenering mbt 10.1 en "specifieke bijzondere omstandigheden" blijf ik wat moeite mee hebben. Het doet mij denken aan de inherente afwijkingsbevoegdheid van 4:84 bij beleidsregels. Maar daar is hier geen sprake van. Hoe het geformuleerd wordt, lijkt het ook een vaststaande lijn / bestaand toetsingskader bij ontheffing

van regelgeving te zijn. Een toets dat ook in andere ontheffingsgevallen wordt gehanteerd. Is dat inderdaad het geval? Dan is het misschien een idee om die jurisprudentie er bij te noemen. En is zes jaar dan inderdaad "recent" te noemen?

Als het vooral een eigen redenering is, vraag ik mij af of het verstandig is deze nu zo als een soort lijn te introduceren. Ik kan mij namelijk nog wel voorstellen dat we de gedachte hebben "ja, het verbod is zes jaar geleden ingevoerd... en deze aanvragen en de genoemde omstandigheden zijn niet heel veel anders dan destijds bij inwerkingtreding zijn gezien en de belangenafweging die daarbij heeft plaatsgevonden". Ik heb in de versie van Buiten reikwijdte een suggestie opgenomen voor een alternatief.

Kijk maar of jullie er iets mee kunnen.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@rvo.nl>

Verzonden: woensdag 29 december 2021 16:33

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@rvo.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]>@minlnv.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>

<[redacted]>@minezk.nl>

Onderwerp: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 3 januari 2022 14:37
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Top! Dankjewel. En 5.1.2.e heeft me zojuist laten weten hiermee ook akkoord te zijn.

Ik ga er verder mee aan de slag en dan kunnen de bob's nog deze week de deur uit. Fijn!

T.z.t. stuur ik jullie tkn nog een kopie van de verzonden bob's.

Nogmaals bedankt voor de input en het meedenken!

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e
 t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 3 januari 2022 13:55
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Hoi

Dank voor de nieuwe versie, 5.1.2.e . Wat mij betreft zo akkoord.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: maandag 3 januari 2022 11:15
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren
Urgentie: Hoog

Ha 5.1.2.e ,

Allereerst nog de beste wensen voor 2022!

5.1.2.e : wat betreft jouw opmerking over onze redenering m.b.t. 10.1 in de concept-bob van Buiten reikwijdte , daar ben ik het wel mee eens.
Ik heb jouw tekstvoorstel (met hier en daar een kleine aanpassing) dan ook overgenomen.
Zie bijgaande versie.

Kunnen jullie me nog even laten weten of dit wat jullie betreft akkoord is zo?

Gr. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 30 december 2021 11:33

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: woensdag 29 december 2021 16:33

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>

CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: Ter commentaar: aangepaste concept-bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:20

Aan: 5.1.2.e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@minlnv.nl](mailto:[redacted]@minlnv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: dinsdag 28 december 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Onderwerp: RE: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

Verzonden: donderdag 23 december 2021 12:22

Aan: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minInv.nl](mailto:[redacted]@minInv.nl)>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)>

CC: 5.1.2.e [redacted] <[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: Ter commentaar: concept-bob inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 4 januari 2022 17:45
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: TKN: kopie verzonden bob's inz ontheffingsverzoek rendieren
Bijlagen: Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48939).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48938).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48937).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48936).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48935).rtf

Beste allemaal,

De bob's zijn vandaag verzonden. Fijn!

5.1.2.e: zou jij er voor kunnen zorgen dat het CBb ook een kopie van deze bob's ontvangt?

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e
 t 06 5.1.2.e

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
Buiten reikwijdte**Afdeling Juridische Zaken**Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl**Contactpersoon**

5.1.2.e

M 065.1.2.e

Onze referentie

494-48939

Uw brief van

24 januari 2018

Uw referentie

BezwaarBuiten reikwijdte

Relatienummer

203667901

Bijlage

1

Datum 4 januari 2022

Betreft Nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 januari 2018 heb ik het namens u ingediende bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 19 december 2017 (kenmerk: DGAN-DAD/17200784). Dit besluit is genomen op grond van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14580) heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College). Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1611) heeft het College mij opgedragen binnen acht weken na verzending van deze tussenuitspraak het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Nu ik uw bezwaren tegen de afwijzing van de ontheffingsaanvraag ten onrechte niet ontvankelijk heb verklaard, trek ik hierbij de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14580) in.

In deze brief vindt u de nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 19 december 2017, met aanvulling van de motivering, handhaaf.

Proceskostenvergoeding

In uw bezwaarschrift heeft u verzocht om een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar. Ik wijs uw verzoek om proceskostenvergoeding af. Onder het kopje "Toelichting op deze beslissing" kunt u lezen hoe ik tot deze conclusie ben gekomen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Het proces tot nu toe

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 is uw ontheffingsverzoek afgewezen.

Bij brief van 24 januari 2017 (bedoeld is: 24 januari 2018) is namens u een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 19 december 2017.

Bij brieven van 25 en 29 januari 2018 is de ontvangst van uw bezwaarschrift bevestigd.

Op 19 april 2018 heeft met betrekking tot uw bezwaarschrift een ambtelijke hoorzitting plaatsgevonden.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College. Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 heeft het College mij opgedragen binnen acht weken het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Op 9 december 2021 is uw gemachtigde in de gelegenheid gesteld om namens u binnen twee weken nadere informatie te verstrekken ten aanzien van uw op 24 oktober 2017 ingediende ontheffingsverzoek. Concreet is hierbij verzocht aan te geven welke specifieke bijzondere omstandigheden er zijn die volgens u het verlenen van een ontheffing aan u (voor elk individueel rendier) zouden rechtvaardigen.

U heeft van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt. Uw gemachtigde heeft bij e-mailbericht van 24 december 2021 aangegeven dat u en nog twee andere cliënten geen rendieren meer hebben dan wel vooralsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden.

Uw bezwaar

U heeft in uw bezwaarschrift gemotiveerd aangegeven waarom u het niet eens bent met het besluit van 19 december 2017. Korts samengevat heeft u het volgende aangevoerd.

-Van een circusoptreden is volgens u op geen enkele wijze sprake. Er is geen sprake van een circus, geen sprake van optredens waarbij kunstjes worden vertoond en er is geen sprake van tijdelijke huisvestingslocaties. Er is werkelijk

niets dat relateert aan optreden als circusdier zoals beschreven in de nota van toelichting bij artikel 4.14 Besluit houders van dieren. U heeft dan ook geen ontheffing aanvraagd voor het optreden met het rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus.

-U heeft voorts uitdrukkelijk een ontheffing aangevraagd welke niet per individueel dier maar per diersoort in combinatie met de houder, wijze van het houden en wijze van optreden dient te worden beoordeeld. Ten onrechte wordt volgens u door mij gesteld dat er bij een aanvraag voor de verlening van een ontheffing sprake dient te zijn van een concreet exemplaar van een diersoort en niet van een diersoort ten algemene.

-Bij de totstandkoming van het besluit is volgens u op geen enkele wijze getoetst of er sprake is van een inbreuk op het welzijn van het rendier bij het houden en optreden zoals door u uitgevoerd en is derhalve op geen enkele wijze voldaan aan het vereiste van artikel 10, tweede lid, onder b, van de Dienstenrichtlijn. Dit terwijl ook al niet is voldaan aan de eisen die worden gesteld aan de toegankelijkheid van de procedure en de informatieverstrekking omtrent de beoordelingscriteria.

-Voorts is volgens u het verbod op het optreden met het rendier reeds op zich onrechtmatig, nu het niet voldoet aan de eisen die de Europese regelgeving en het Hof van Justitie stellen aan een maatregel van gelijke werking die het vrije verkeer van goederen en diensten, namelijk een gedegen wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat het optreden met dieren behorende tot gedomesticeerde diersoorten, meer specifiek het rendier, een reëel risico met zich meebrengt voor het welzijn van deze zoogdiersoorten.

-Gelet op het bovenstaande verzoekt u mij het bezwaar gegrond te verklaren en aan u een ontheffing te verlenen voor het optreden met dieren behorende tot de soort rendier en de gemaakte kosten in bezwaar te vergoeden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Toelichting op deze beslissing

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren ongegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, is het verboden om met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, deel te nemen aan een circus of een ander optreden. Artikel 4.14, tweede lid, van het Besluit houders van dieren verbiedt het vervoer van andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, ten behoeve van een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.

Artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is op 15 september 2015 in werking getreden en is gebaseerd op de artikelen 2.5, tweede lid, onderdeel a, (vervoer) en 2.16, eerste en tweede lid, onderdeel a, (deelname aan circus/ander optreden) van de Wet dieren.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren vrijstelling of ontheffing worden verleend.

Overwegingen

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 (met kenmerk: DGAN-DAD/17200784) is uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, afgewezen. Hierbij is overwogen dat in casu geen sprake is van een aanvraag voor een ontheffing, nu de aanvraag zich richt op de diersoort in zijn algemeenheid en niet op een concreet exemplaar van de diersoort. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoort rendieren, betreft uw verzoek aldus geen verzoek om ontheffing, maar een aanvraag tot plaatsing van de diersoort op de circusdierenlijst, welke aanvraag reeds in behandeling is. Op grond hiervan is uw ontheffingsverzoek dan ook afgewezen.

Tegen het afwijzende besluit van 19 december 2017 is namens u op 24 januari 2018 bezwaar ingesteld.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Met inachtneming van de tussenuitspraak van het College van 16 november 2021 heb ik besloten de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 in te trekken. Middels onderhavig besluit zal ik een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift nemen.

Hieronder zal ik eerst ingaan op uw (algemene) bezwaren en vervolgens op uw ontheffingsaanvraag.

Beoordeling bezwaren

Voor zover u zich in bezwaar op het standpunt heeft gesteld dat u uitdrukkelijk een ontheffing heeft aangevraagd die niet per individueel dier dient te worden beoordeeld, maar per diersoort in combinatie met de houder, de wijze van houden en de wijze van optreden, ben ik met het College¹ van oordeel dat u er hiermee aan voorbij gaat dat een ontheffing niet, zoals een vrijstelling, een uitzondering is

¹ Zie r.o. 11.1 van de tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1611).

op een verbod die geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet, maar een besluit waarbij in een individueel, concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Anders dan u meent, zal voor elk individueel dier waarvoor een ontheffing wordt gevraagd de concrete situatie moeten worden beoordeeld. Dit betekent voorts dat een ontheffing slechts kan gelden voor het specifieke rendier waarvoor deze is aangevraagd.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Ten aanzien van uw stelling in bezwaar dat van een circusoptreden op geen enkele wijze sprake is en u dan ook geen ontheffing heeft aanvraagd voor het optreden met een rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus, merk ik het volgende op.

Zoals reeds overwogen in het bestreden besluit ziet het verbod, zoals bedoeld in artikel 4.14 Besluit houders van dieren, op alle vormen van optreden en op het vervoer van die dieren ten behoeve van een optreden. Of u met uw rendier optreedt in een circus of buiten een circus is in het kader van dit verbod dan ook verder niet relevant. Het verbod is ingesteld omdat het belang van het wilde dier zwaarder wordt gewogen dan het belang van de mens, indien het belang van de mens vermaak betreft. Het verbod ziet op dieren anders dan die behoren tot de diersoorten genoemd in de lijst in bijlage IV bij het Besluit houders van dieren. Voor zover uw bezwaren zich richten tegen dit verbod en het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, ga ik in dit besluit verder aan deze bezwaren voorbij nu onderhavig geschil uitsluitend ziet op de (afwijzende) beslissing op uw verzoek om een ontheffing van het verbod van artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Tot slot verwijs ik in dit verband korthedshalve ook nog naar mijn reactie onder Ad. b. in mijn brief van 16 maart 2021 naar aanleiding van vragen van het College. Deze reactie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Uw ontheffingsverzoek

Primair stel ik mij op het standpunt dat ik uw verzoek om ontheffing van 24 oktober 2017 bij besluit van 19 december 2017 terecht en op juiste gronden heb afgewezen, nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoort rendieren en uw verzoek aldus niet kan worden aangemerkt als een verzoek om ontheffing.

Indien en voor zover uw verzoek van 24 oktober 2017 door mij toch dient te worden opgevat als een ontheffingsaanvraag, stel ik mij subsidiair op het standpunt dat ik (nog steeds) over onvoldoende informatie beschik om uw aanvraag inhoudelijk te kunnen beoordelen.

U bent door mij – via uw gemachtigde – op 9 december 2021 in de gelegenheid gesteld om aanvullende informatie te verstrekken met betrekking tot uw ontheffingsaanvraag van 24 oktober 2017. Van deze gelegenheid heeft u evenwel geen gebruik gemaakt. Uw gemachtigde heeft bij e-mailbericht van 24 december 2021 aangegeven dat u en nog twee andere cliënten geen rendieren meer hebben dan wel vooralsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden. Gelet hierop is het voor mij dan ook niet mogelijk om uw aanvraag inhoudelijk te beoordelen.

Mij is verder niet gebleken van (bijzondere) omstandigheden die het verlenen van een ontheffing in uw geval zouden rechtvaardigen. Integendeel, uit het e-mailbericht van uw gemachtigde van 24 december 2021 maak ik op dat u geen rendieren meer heeft dan wel (vooralsnog) geen interesse meer heeft in een ontheffing voor het optreden met uw rendieren.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Ik handhaaf op grond van het vorenstaande dan ook mijn besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag.

Conclusie

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond en handhaaf het besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Geen vergoeding van de kosten van de bezwaarfase

Op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Nu daarvan geen sprake is, heeft u geen recht op een proceskostenvergoeding. Ik wijs uw verzoek derhalve af.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

Beroepsmogelijkheid

Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u binnen zes weken na de datum bovenaan deze brief in beroep gaan. Stuur het beroepschrift samen met een kopie van deze brief naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Op de website Rechtspraak.nl vindt u meer informatie over in beroep gaan.

Afdeling Juridische Zaken**Datum**

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Bijlage: Relevante wet- en regelgeving

Wet dieren

Artikel 10.1. Vrijstelling en ontheffing

1. Onze Minister kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens deze wet vrijstelling of ontheffing verlenen.
(...)

Besluit houders van dieren

§ 2. Houden van dieren ten behoeve van circussen en andere optredens

Artikel 4.14. Verbod op deelname met andere dan aangewezen dieren aan een circus of ander optreden en op vervoer van die dieren ten behoeve van een circus of ander optreden

1. Het is verboden met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV, deel te nemen aan een circus of een ander optreden.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid te vervoeren ten behoeve van:
 - a. een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of
 - b. een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, is niet van toepassing op optredens in dierentuinen als bedoeld in artikel 4.1.

Bijlage IV. als bedoeld in artikel 4.14 van het besluit

Aangewezen soorten van zoogdieren waarmee deelname aan en vervoer ten behoeve van een circus of een ander optreden is toegestaan.

Soorten	
Equus asinus	(Ezel)
Equus caballus	(Paard)
Canis lupus familiaris	(Hond)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Soorten	
Felis catus	(Kat)
Bos taurus	(Rund)
Ovis aries	(Schaap)
Capra hircus	(Geit)
Sus scrofa	(Varken)
Lama glama (Guanaco familiaris)	(Lama)
Vicugna pacos	(Alpaca)
Camelus bactrianus	(Kameel)
Camelus dromedarius	(Dromedaris)
Oryctolagus cuniculus	(Konijn)
Rattus norvegicus	(Bruine rat)
Mus musculus	(Tamme muis/huismuis)
Cavia porcellus	(Cavia)
Mesocricetus auratus	(Goudhamster)
Meriones unguiculatus	(Gerbil)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48939

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
Buiten reikwijdte**Afdeling Juridische Zaken**Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl**Contactpersoon**
5.1.2.e

M 06 5.1.2.e

Onze referentie
494-48938**Uw brief van**
24 januari 2018**Uw referentie**
--**Relatienummer**
--**Bijlage**
1

Datum 4 januari 2022

Betreft Nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 januari 2018 heb ik het namens u ingediende bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 19 december 2017 (kenmerk: DGAN-DAD/17200798). Dit besluit is genomen op grond van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14171) heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College). Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1610) heeft het College mij opgedragen binnen acht weken na verzending van deze tussenuitspraak het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Nu ik uw bezwaren tegen de afwijzing van de ontheffingsaanvraag ten onrechte niet ontvankelijk heb verklaard, trek ik hierbij de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14171) in.

In deze brief vindt u de nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 19 december 2017, met aanvulling van de motivering, handhaaf.

Proceskostenvergoeding

In uw bezwaarschrift heeft u verzocht om een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar. Ik wijs uw verzoek om proceskostenvergoeding af. Onder het kopje "Toelichting op deze beslissing" kunt u lezen hoe ik tot deze conclusie ben gekomen.

Het proces tot nu toe

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*) en zeboes (*Bos taurus indicus*).

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Bij besluit van 19 december 2017 is uw ontheffingsverzoek afgewezen.

Bij brief van 24 januari 2017 (bedoeld is: 24 januari 2018) is namens u een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 19 december 2017.

Bij brieven van 25 en 29 januari 2018 is de ontvangst van uw bezwaarschrift bevestigd.

Op 19 april 2018 heeft met betrekking tot uw bezwaarschrift een ambtelijke hoorzitting plaatsgevonden.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College. Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 heeft het College mij opgedragen binnen acht weken het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Op 9 december 2021 is uw gemachtigde in de gelegenheid gesteld om namens u binnen twee weken nadere informatie te verstrekken ten aanzien van uw op 24 oktober 2017 ingediende ontheffingsverzoek. Concreet is hierbij verzocht aan te geven welke specifieke bijzondere omstandigheden er zijn die volgens u het verlenen van een ontheffing aan u (voor elk individueel rendier) zouden rechtvaardigen.

U heeft van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt. Uw gemachtigde heeft bij e-mailbericht van 24 december 2021 aangegeven dat u en nog twee andere cliënten geen rendieren meer hebben dan wel vooralsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden.

Uw bezwaar

U heeft in uw bezwaarschrift gemotiveerd aangegeven waarom u het niet eens bent met het besluit van 19 december 2017. Korts samengevat heeft u het volgende aangevoerd.

-Van een circusoptreden is volgens u op geen enkele wijze sprake. Er is geen sprake van een circus, geen sprake van optredens waarbij kunstjes worden vertoond en er is geen sprake van tijdelijke huisvestingslocaties. Er is werkelijk niets dat relateert aan optreden als circusdier zoals beschreven in de nota van toelichting bij artikel 4.14 Besluit houders van dieren. U heeft dan ook geen ontheffing aanvraagd voor het optreden met het rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus.

-U heeft voorts uitdrukkelijk een ontheffing aangevraagd welke niet per individueel dier maar per diersoort in combinatie met de houder, wijze van het houden en wijze van optreden dient te worden beoordeeld. Ten onrechte wordt volgens u door mij gesteld dat er bij een aanvraag voor de verlening van een ontheffing sprake dient te zijn van een concreet exemplaar van een diersoort en niet van een diersoort ten algemene.

-Bij de totstandkoming van het besluit is volgens u op geen enkele wijze getoetst of er sprake is van een inbreuk op het welzijn van het rendier bij het houden en optreden zoals door u uitgevoerd en is derhalve op geen enkele wijze voldaan aan het vereiste van artikel 10, tweede lid, onder b, van de Dienstenrichtlijn. Dit terwijl ook al niet is voldaan aan de eisen die worden gesteld aan de toegankelijkheid van de procedure en de informatieverstrekking omtrent de beoordelingscriteria.

-Voorts is volgens u het verbod op het optreden met het rendier reeds op zich onrechtmatig, nu het niet voldoet aan de eisen die de Europese regelgeving en het Hof van Justitie stellen aan een maatregel van gelijke werking die het vrije verkeer van goederen en diensten, namelijk een gedegen wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat het optreden met dieren behorende tot gedomesticeerde diersoorten, meer specifiek het rendier, een reëel risico met zich meebrengt voor het welzijn van deze zoogdiersoorten.

-Gelet op het bovenstaande verzoekt u mij het bezwaar gegrond te verklaren en aan u een ontheffing te verlenen voor het optreden met dieren behorende tot de soort rendier en de gemaakte kosten in bezwaar te vergoeden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Toelichting op deze beslissing

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren ongegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, is het verboden om met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, deel te nemen aan een circus of een ander optreden. Artikel 4.14, tweede lid, van het Besluit houders van dieren verbiedt het vervoer van andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, ten behoeve van een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.

Artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is op 15 september 2015 in werking getreden en is gebaseerd op de artikelen 2.5, tweede lid, onderdeel a, (vervoer) en 2.16, eerste en tweede lid, onderdeel a, (deelname aan circus/ander optreden) van de Wet dieren.

Op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren vrijstelling of ontheffing worden verleend.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Overwegingen

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*) en zeboes (*Bos taurus indicus*).

Bij besluit van 19 december 2017 (met kenmerk: DGAN-DAD/17200798) is uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, afgewezen. Hierbij is overwogen dat in casu geen sprake is van een aanvraag voor een ontheffing, nu de aanvraag zich richt op de diersoort in zijn algemeenheid en niet op een concreet exemplaar van de diersoort. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoorten rendieren en zeboes, betreft uw verzoek aldus geen verzoek om ontheffing, maar een aanvraag tot plaatsing van de diersoorten op de circusdierenlijst, welke aanvragen reeds in behandeling zijn. Op grond hiervan is uw ontheffingsverzoek dan ook afgewezen.

Tegen het afwijzende besluit van 19 december 2017 is namens u op 24 januari 2018 bezwaar ingesteld.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Met inachtneming van de tussenuitspraak van het College van 16 november 2021 heb ik besloten de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 in te trekken. Middels onderhavig besluit zal ik een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift nemen.

Zoals het College in r.o. 9.1 van de tussenuitspraak heeft overwogen, is, nu de zeboe als ondersoort van de rund (*Bos taurus*) al behoort tot de in bijlage IV van het Besluit houders van dieren aangewezen soorten van zoogdieren, enkel nog in geschil de beslissing op uw verzoek om een ontheffing van het verbod van artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, voor zover dit het optreden met rendieren betreft.

Hieronder zal ik eerst ingaan op uw (algemene) bezwaren en vervolgens op uw ontheffingsaanvraag.

Beoordeling bezwaren

Voor zover u zich in bezwaar op het standpunt heeft gesteld dat u uitdrukkelijk een ontheffing heeft aangevraagd die niet per individueel dier dient te worden beoordeeld, maar per diersoort in combinatie met de houder, de wijze van houden

en de wijze van optreden, ben ik met het College¹ van oordeel dat u er hiermee aan voorbij gaat dat een ontheffing niet, zoals een vrijstelling, een uitzondering is op een verbod die geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet, maar een besluit waarbij in een individueel, concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Anders dan u meent, zal voor elk individueel dier waarvoor een ontheffing wordt gevraagd de concrete situatie moeten worden beoordeeld. Dit betekent voorts dat een ontheffing slechts kan gelden voor het specifieke rendier waarvoor deze is aangevraagd.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Ten aanzien van uw stelling in bezwaar dat van een circusoptreden op geen enkele wijze sprake is en u dan ook geen ontheffing heeft aanvraagd voor het optreden met een rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus, merk ik het volgende op.

Zoals reeds overwogen in het bestreden besluit ziet het verbod, zoals bedoeld in artikel 4.14 Besluit houders van dieren, op alle vormen van optreden en op het vervoer van die dieren ten behoeve van een optreden. Of u met uw rendier optreedt in een circus of buiten een circus is in het kader van dit verbod dan ook verder niet relevant. Het verbod is ingesteld omdat het belang van het wilde dier zwaarder wordt gewogen dan het belang van de mens, indien het belang van de mens vermaak betreft. Het verbod ziet op dieren anders dan die behoren tot de diersoorten genoemd in de lijst in bijlage IV bij het Besluit houders van dieren. Voor zover uw bezwaren zich richten tegen dit verbod en het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, ga ik in dit besluit verder aan deze bezwaren voorbij nu onderhavig geschil uitsluitend ziet op de (afwijzende) beslissing op uw verzoek om een ontheffing van het verbod van artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Tot slot verwijs ik in dit verband korthedshalve ook nog naar mijn reactie onder Ad. b. in mijn brief van 16 maart 2021 naar aanleiding van vragen van het College. Deze reactie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Uw ontheffingsverzoek

Primair stel ik mij op het standpunt dat ik uw verzoek om ontheffing van 24 oktober 2017 bij besluit van 19 december 2017 terecht en op juiste gronden heb afgewezen, nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoort rendieren en uw verzoek aldus niet kan worden aangemerkt als een verzoek om ontheffing.

Indien en voor zover uw verzoek van 24 oktober 2017 door mij toch dient te worden opgevat als een ontheffingsaanvraag, stel ik mij subsidiair op het standpunt dat ik (nog steeds) over onvoldoende informatie beschik om uw aanvraag inhoudelijk te kunnen beoordelen.

¹ Zie r.o. 11.1 van de tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1610).

U bent door mij – via uw gemachtigde - op 9 december 2021 in de gelegenheid gesteld om aanvullende informatie te verstrekken met betrekking tot uw ontheffingsaanvraag van 24 oktober 2017. Van deze gelegenheid heeft u evenwel geen gebruik gemaakt. Uw gemachtigde heeft bij e-mailbericht van 24 december 2021 aangegeven dat u en nog twee andere cliënten geen rendieren meer hebben dan wel vooralsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden. Gelet hierop is het voor mij dan ook niet mogelijk om uw aanvraag inhoudelijk te beoordelen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Mij is verder niet gebleken van (bijzondere) omstandigheden die het verlenen van een ontheffing in uw geval zouden rechtvaardigen. Integendeel, uit het e-mailbericht van uw gemachtigde van 24 december 2021 maak ik op dat u geen rendieren meer heeft dan wel (vooralsnog) geen interesse meer heeft in een ontheffing voor het optreden met uw rendieren.

Ik handhaaf op grond van het vorenstaande dan ook mijn besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag.

Conclusie

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond en handhaaf het besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Geen vergoeding van de kosten van de bezwaarfase

Op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Nu daarvan geen sprake is, heeft u geen recht op een proceskostenvergoeding. Ik wijs uw verzoek derhalve af.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

Beroepsmogelijkheid

Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u binnen zes weken na de datum bovenaan deze brief in beroep gaan. Stuur het beroepschrift samen met een kopie van deze brief naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Op de website Rechtspraak.nl vindt u meer informatie over in beroep gaan.

Afdeling Juridische Zaken**Datum**

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Bijlage: Relevante wet- en regelgeving

Wet dieren

Artikel 10.1. Vrijstelling en ontheffing

1. Onze Minister kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens deze wet vrijstelling of ontheffing verlenen.
(...)

Besluit houders van dieren

§ 2. Houden van dieren ten behoeve van circussen en andere optredens

Artikel 4.14. Verbod op deelname met andere dan aangewezen dieren aan een circus of ander optreden en op vervoer van die dieren ten behoeve van een circus of ander optreden

1. Het is verboden met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV, deel te nemen aan een circus of een ander optreden.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid te vervoeren ten behoeve van:
 - a. een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of
 - b. een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, is niet van toepassing op optredens in dierentuinen als bedoeld in artikel 4.1.

Bijlage IV. als bedoeld in artikel 4.14 van het besluit

Aangewezen soorten van zoogdieren waarmee deelname aan en vervoer ten behoeve van een circus of een ander optreden is toegestaan.

Soorten	
Equus asinus	(Ezel)
Equus caballus	(Paard)
Canis lupus familiaris	(Hond)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Soorten	
Felis catus	(Kat)
Bos taurus	(Rund)
Ovis aries	(Schaap)
Capra hircus	(Geit)
Sus scrofa	(Varken)
Lama glama (Guanaco familiaris)	(Lama)
Vicugna pacos	(Alpaca)
Camelus bactrianus	(Kameel)
Camelus dromedarius	(Dromedaris)
Oryctolagus cuniculus	(Konijn)
Rattus norvegicus	(Bruine rat)
Mus musculus	(Tamme muis/huismuis)
Cavia porcellus	(Cavia)
Mesocricetus auratus	(Goudhamster)
Meriones unguiculatus	(Gerbil)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48938

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
Buiten reikwijdte**Afdeling Juridische Zaken**Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl**Contactpersoon**

5.1.2.e

M 06 5.1.2.e

Onze referentie

494-48937

Uw brief van

24 januari 2018

Uw referentie

--

Relatienummer

--

Bijlage

1

Datum 4 januari 2022

Betreft Nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 januari 2018 heb ik het namens u ingediende bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 19 december 2017 (kenmerk: DGAN-DAD/17200793). Dit besluit is genomen op grond van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14584) heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College). Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1609) heeft het College mij opgedragen binnen acht weken na verzending van deze tussenuitspraak het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Nu ik uw bezwaren tegen de afwijzing van de ontheffingsaanvraag ten onrechte niet ontvankelijk heb verklaard, trek ik hierbij de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14584) in.

In deze brief vindt u de nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 19 december 2017, met aanpassing van de motivering, handhaaf.

Proceskostenvergoeding

In uw bezwaarschrift heeft u verzocht om een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar. Ik wijs uw verzoek om proceskostenvergoeding af. Onder het

kopje "Toelichting op deze beslissing" kunt u lezen hoe ik tot deze conclusie ben gekomen.

Het proces tot nu toe

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Bij besluit van 19 december 2017 is uw ontheffingsverzoek afgewezen.

Bij brief van 24 januari 2017 (bedoeld is: 24 januari 2018) is namens u een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 19 december 2017.

Bij brieven van 25 en 29 januari 2018 is de ontvangst van uw bezwaarschrift bevestigd.

Op 19 april 2018 heeft met betrekking tot uw bezwaarschrift een ambtelijke hoorzitting plaatsgevonden.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College. Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 heeft het College mij opgedragen binnen acht weken het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Op 9 december 2021 is uw gemachtigde in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken nadere informatie te verstrekken ten aanzien van uw op 24 oktober 2017 ingediende ontheffingsverzoek. Concreet is hierbij verzocht aan te geven welke specifieke bijzondere omstandigheden er zijn die volgens u het verlenen van een ontheffing aan u (voor elk individueel rendier) zouden rechtvaardigen.

Uw gemachtigde heeft vervolgens bij e-mailbericht van 23 december 2021 aanvullende informatie verstrekt in de vorm van een 'nieuwe' ontheffingsaanvraag ten behoeve van uw twee rendieren Jutta en Sami.

Uw bezwaar

U heeft in uw bezwaarschrift gemotiveerd aangegeven waarom u het niet eens bent met het besluit van 19 december 2017. Korts samengevat heeft u het volgende aangevoerd.

-Van een circusoptreden is volgens u op geen enkele wijze sprake. Er is geen sprake van een circus, geen sprake van optredens waarbij kunstjes worden vertoond en er is geen sprake van tijdelijke huisvestingslocaties. Er is werkelijk niets dat relateert aan optreden als circusdier zoals beschreven in de nota van toelichting bij artikel 4.14 Besluit houders van dieren. U heeft dan ook geen ontheffing aanvraagd voor het optreden met het rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus.

-U heeft voorts uitdrukkelijk een ontheffing aangevraagd welke niet per individueel dier maar per diersoort in combinatie met de houder, wijze van het houden en wijze van optreden dient te worden beoordeeld. Ten onrechte wordt volgens u door mij gesteld dat er bij een aanvraag voor de verlening van een ontheffing sprake dient te zijn van een concreet exemplaar van een diersoort en niet van een diersoort ten algemene.

-Bij de totstandkoming van het besluit is volgens u op geen enkele wijze getoetst of er sprake is van een inbreuk op het welzijn van het rendier bij het houden en optreden zoals door u uitgevoerd en is derhalve op geen enkele wijze voldaan aan het vereiste van artikel 10, tweede lid, onder b, van de Dienstenrichtlijn. Dit terwijl ook al niet is voldaan aan de eisen die worden gesteld aan de toegankelijkheid van de procedure en de informatieverstrekking omtrent de beoordelingscriteria.

-Voorts is volgens u het verbod op het optreden met het rendier reeds op zich onrechtmatig, nu het niet voldoet aan de eisen die de Europese regelgeving en het Hof van Justitie stellen aan een maatregel van gelijke werking die het vrije verkeer van goederen en diensten, namelijk een gedegen wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat het optreden met dieren behorende tot gedomesticeerde diersoorten, meer specifiek het rendier, een reëel risico met zich meebrengt voor het welzijn van deze zoogdiersoorten.

-Gelet op het bovenstaande verzoekt u mij het bezwaar gegrond te verklaren en aan u een ontheffing te verlenen voor het optreden met dieren behorende tot de soort rendier en de gemaakte kosten in bezwaar te vergoeden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Toelichting op deze beslissing

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren ongegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, is het verboden om met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, deel te nemen aan een circus of een ander optreden. Artikel 4.14, tweede lid, van het Besluit houders van dieren verbiedt het vervoer van andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, ten behoeve van een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.

Artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is op 15 september 2015 in werking getreden en is gebaseerd op de artikelen 2.5, tweede lid, onderdeel a, (vervoer) en 2.16, eerste en tweede lid, onderdeel a, (deelname aan circus/ander optreden) van de Wet dieren.

Op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren vrijstelling of ontheffing worden verleend.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Overwegingen

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 (met kenmerk: DGAN-DAD/17200793) is uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, afgewezen. Hierbij is overwogen dat in casu geen sprake is van een aanvraag voor een ontheffing, nu de aanvraag zich richt op de diersoort in zijn algemeenheid en niet op een concreet exemplaar van de diersoort. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoorten rendier, betreft uw verzoek aldus geen verzoek om ontheffing, maar een aanvraag tot plaatsing van de diersoort op de circusdierenlijst, welke aanvraag reeds in behandeling is. Op grond hiervan is uw ontheffingsverzoek dan ook afgewezen.

Tegen het afwijzende besluit van 19 december 2017 is namens u op 24 januari 2018 bezwaar ingesteld.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Met inachtneming van de tussenuitspraak van het College van 16 november 2021 heb ik besloten de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 in te trekken. Middels onderhavig besluit zal ik een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift nemen. Hierbij vat ik uw aanvraag van 24 oktober 2017 alsnog op als een ontheffingsaanvraag, waarop ik hierna met inachtneming van de door u in bezwaar overgelegde aanvullende informatie inhoudelijk zal beslissen.

Hieronder zal ik allereerst ingaan op uw (algemene) bezwaren. Daarna volgt de inhoudelijke beoordeling van uw ontheffingsaanvraag.

Beoordeling bezwaren

Voor zover u zich in bezwaar op het standpunt heeft gesteld dat u uitdrukkelijk een ontheffing heeft aangevraagd die niet per individueel dier dient te worden beoordeeld, maar per diersoort in combinatie met de houder, de wijze van houden en de wijze van optreden, ben ik met het College¹ van oordeel dat u er hiermee aan voorbij gaat dat een ontheffing niet, zoals een vrijstelling, een uitzondering is op een verbod die geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling

¹ Zie r.o. 11.1 van de tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1610).

voldoet, maar een besluit waarbij in een individueel, concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Anders dan u meent, zal voor elk individueel dier waarvoor een ontheffing wordt gevraagd de concrete situatie moeten worden beoordeeld. Dit betekent voorts dat een ontheffing slechts kan gelden voor het specifieke rendier waarvoor deze is aangevraagd.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Ten aanzien van uw stelling in bezwaar dat van een circusoptreden op geen enkele wijze sprake is en u dan ook geen ontheffing heeft aanvraagd voor het optreden met een rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus, merk ik het volgende op.

Zoals reeds overwogen in het bestreden besluit ziet het verbod, zoals bedoeld in artikel 4.14 Besluit houders van dieren, op alle vormen van optreden en op het vervoer van die dieren ten behoeve van een optreden. Of u met uw rendier optreedt in een circus of buiten een circus is in het kader van dit verbod dan ook verder niet relevant. Het verbod is ingesteld omdat het belang van het wilde dier zwaarder wordt gewogen dan het belang van de mens, indien het belang van de mens vermaak betreft. Het verbod ziet op dieren anders dan die behoren tot de diersoorten genoemd in de lijst in bijlage IV bij het Besluit houders van dieren. Voor zover uw bezwaren zich richten tegen dit verbod en het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, ga ik in dit besluit verder aan deze bezwaren voorbij nu onderhavig geschil uitsluitend ziet op de (afwijzende) beslissing op uw verzoek om een ontheffing van het verbod van artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Tot slot verwijs ik in dit verband korthedshalve ook nog naar mijn reactie onder Ad. b. in mijn brief van 16 maart 2021 naar aanleiding van vragen van het College. Deze reactie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Beoordeling ontheffingsverzoek

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om ontheffing van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren.

In bezwaar heeft uw gemachtigde bij e-mailbericht van 23 december 2021 in aanvulling op uw eerdere aanvraag nog de volgende informatie overgelegd:

- Ontheffingsaanvraag² t.b.v. 2 rendieren (Jutta en Sami, beiden 1,5 jaar oud);
- Rendierwerkboekje groep 1 t/m 3;
- Rendierwerkboekje groep 4 t/m 8;
- Rendieren magazine A5;
- Achtergrondinformatie rendier;
- **Buiten reikwijdte** verzorgingsprotocol en veterinaire protocol rendieren.

² Dit wordt hier door mij niet opgevat als een nieuwe aanvraag, maar als een (nadere) onderbouwing van de eerder door u ingediende ontheffingsaanvraag van 24 oktober 2017.

Uw gemachtigde heeft hierbij de volgende toelichting gegeven:

"Voor deze aanvraag geldt dat de activiteiten van Buiten reikwijdte zijn gericht op educatie over rendieren.

Het educatieve programma is zeer uitgebreid en gaat verder dan de educatie in dierentuinen. Daarbij is van belang dat de aanvraag mede ziet op het verzorgen van educatie op scholen en kinderdagverblijven. Dit biedt kinderen de mogelijkheid om in kleine groepjes direct uitleg te krijgen over rendieren en de dieren daarbij in het echt te zien met al hun bijzonderheden.

De educatie zal, indien ontheffing wordt verleend, permanent toegankelijk zijn op de website van Buiten reikwijdte en daarmee een breed publiek kunnen informeren over rendieren, de bedreigingen van hun leefgebied en de strijd die de Sami voeren om dit leefgebied te beschermen.

Voor het overige geldt voor deze aanvraag dat, de toelichting bij art. 4.14 Besluit houders van dieren gelezen hebbende, niet kan worden gesteld dat er sprake is van een aantasting van het welzijn van de dieren noch van onnatuurlijk gedrag noch van huisvesting en verzorging die niet passend is voor de soort. Aan dit alles wordt zeer veel aandacht besteed.

Er is voorts geen enkel verband met circussen noch met de daaruit voortkomen problemen met het reizende karakter dat circussen hebben. De dieren beschikken over zeer grote eigen weide, paddock en stal en de activiteiten buiten de educatie op scholen en kinderdagverblijven vinden met name in november en december plaats en vormen geen inbreuk op het welzijn van de dieren. De gronden die in de toelichting worden genoemd voor het verbod op het optreden met zoogdieren zijn derhalve niet van toepassing op de activiteit waarvoor ontheffing wordt gevraagd, hetgeen duidelijk uit de aanvraag en de bijlagen blijkt."

Met inachtneming van de aanvullende informatie in bezwaar en de hierboven weergegeven toelichting van uw gemachtigde, beoordeel ik uw verzoek om ontheffing thans als volgt.

Een ontheffing kan worden verleend op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren, indien het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten.

U heeft in het aanvraagformulier van 20 december 2021 als reden voor de aanvraag het volgende opgegeven:

"Met onze rendieren bezoeken wij scholen en kinderdagverblijven. In combinatie met een educatief pakket vertellen wij over onze dieren en hun leefgebied. Dat de rendieren daarbij fysiek aanwezig zijn, is van groot belang voor de educatie. Rendieren zijn bijvoorbeeld op bijzondere wijze aangepast aan hun leefgebied. Hierover wordt uitleg gegeven aan de kinderen en daarbij wordt bij de rendieren getoond hoe deze aanpassingen er in het echt uitzien. Naast het educatieve programma worden de rendieren samen met de kerstman ingezet voor kerst en gerelateerde reclames en fotoshoots. De rendieren blijven daarbij altijd binnen hun natuurlijke bewegingsgedrag en vertonen geen kunstjes. De maximale tijd

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

dat de dieren per dag gebruikt worden is 2 x 1 uur. Tussendoor kunnen de rendieren rusten in de trailer waar ze water en voer tot hun beschikking hebben. Bij scholen en kinderdagverblijven mogen kinderen een voor een de dieren aanraken. Bij fotoshoots is dit aan anderen dan de begeleider van de rendieren nadrukkelijk niet toegestaan.”

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Het verbod zoals opgenomen in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is in 2015 ingesteld, waarbij onder meer is overwogen dat de aantasting van het welzijn en de integriteit van niet-gedomesticeerde zoogdieren in het circus niet kan worden gerechtvaardigd door de belangen van de circussen, trainers en publiek, zijnde traditie, economisch belang en vermaak, nu de aantasting van het welzijn en de integriteit voor deze dieren substantieel zijn en de belangen van de circussen, trainers, verhuurders en publiek beperkt.

Uw aanvraag betreft de inzet van uw rendieren voor kerst en daaraan gerelateerde reclames en fotoshoots en bezoeken aan scholen en kinderdagverblijven. Zoals hierboven is opgemerkt is de omstandigheid dat sprake is van een optreden buiten het circus niet relevant voor de toepasselijkheid van dit verbod. Het verbod ziet immers ook op 'andere optredens', bijvoorbeeld (individuele) optredens die plaatsvinden ten behoeve van opnames in Nederland zoals voor film, reclame of televisie. De omstandigheid dat de optredens met uw rendieren blijken uw aanvraag mede educatieve doeleinden dienen, is onvoldoende grond voor het oordeel dat de belangenafweging zoals die ten grondslag ligt aan het verbod, in uw geval anders zou moeten uitvallen.

Conclusie

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond en handhaaf het besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, zij het met aanpassing van de motivering.

Geen vergoeding van de kosten van de bezwaarfase

Op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Nu daarvan geen sprake is, heeft u geen recht op een proceskostenvergoeding. Ik wijs uw verzoek derhalve af.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Beroepsmogelijkheid

Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u binnen zes weken na de datum bovenaan deze brief in beroep gaan. Stuur het beroepschrift samen met een kopie van deze brief naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Op de website [Rechtspraak.nl](https://www.rechtspraak.nl) vindt u meer informatie over in beroep gaan.

Bijlage: Relevante wet- en regelgeving

Wet dieren

Artikel 10.1. Vrijstelling en ontheffing

1. Onze Minister kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens deze wet vrijstelling of ontheffing verlenen.
(...)

Besluit houders van dieren

§ 2. Houden van dieren ten behoeve van circussen en andere optredens

Artikel 4.14. Verbod op deelname met andere dan aangewezen dieren aan een circus of ander optreden en op vervoer van die dieren ten behoeve van een circus of ander optreden

1. Het is verboden met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV, deel te nemen aan een circus of een ander optreden.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid te vervoeren ten behoeve van:
 - a. een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of
 - b. een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, is niet van toepassing op optredens in dierentuinen als bedoeld in artikel 4.1.

Bijlage IV. als bedoeld in artikel 4.14 van het besluit

Aangewezen soorten van zoogdieren waarmee deelname aan en vervoer ten behoeve van een circus of een ander optreden is toegestaan.

Soorten	
Equus asinus	(Ezel)
Equus caballus	(Paard)
Canis lupus familiaris	(Hond)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Soorten	
Felis catus	(Kat)
Bos taurus	(Rund)
Ovis aries	(Schaap)
Capra hircus	(Geit)
Sus scrofa	(Varken)
Lama glama (Guanaco familiaris)	(Lama)
Vicugna pacos	(Alpaca)
Camelus bactrianus	(Kameel)
Camelus dromedarius	(Dromedaris)
Oryctolagus cuniculus	(Konijn)
Rattus norvegicus	(Bruine rat)
Mus musculus	(Tamme muis/huismuis)
Cavia porcellus	(Cavia)
Mesocricetus auratus	(Goudhamster)
Meriones unguiculatus	(Gerbil)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48937

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
Buiten reikwijdte**Afdeling Juridische Zaken**Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl**Contactpersoon**

5.1.2.e

M 06 5.1.2.e

Onze referentie

494-48936

Uw brief van

24 januari 2018

Uw referentie

--

Relatienummer

--

Bijlage

1

Datum 4 januari 2022

Betreft Nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 januari 2018 heb ik het namens u ingediende bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 19 december 2017 (kenmerk: DGAN-DAD/17200800). Dit besluit is genomen op grond van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14588) heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College). Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1607) heeft het College mij opgedragen binnen acht weken na verzending van deze tussenuitspraak het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Nu ik uw bezwaren tegen de afwijzing van de ontheffingsaanvraag ten onrechte niet ontvankelijk heb verklaard, trek ik hierbij de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14588) in.

In deze brief vindt u de nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 19 december 2017, met aanvulling van de motivering, handhaaf.

Proceskostenvergoeding

In uw bezwaarschrift heeft u verzocht om een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar. Ik wijs uw verzoek om proceskostenvergoeding af. Onder het kopje "Toelichting op deze beslissing" kunt u lezen hoe ik tot deze conclusie ben gekomen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Het proces tot nu toe

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 is uw ontheffingsverzoek afgewezen.

Bij brief van 24 januari 2017 (bedoeld is: 24 januari 2018) is namens u een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 19 december 2017.

Bij brieven van 25 en 29 januari 2018 is de ontvangst van uw bezwaarschrift bevestigd.

Op 19 april 2018 heeft met betrekking tot uw bezwaarschrift een ambtelijke hoorzitting plaatsgevonden.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College. Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 heeft het College mij opgedragen binnen acht weken het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Op 9 december 2021 is uw gemachtigde in de gelegenheid gesteld om namens u binnen twee weken nadere informatie te verstrekken ten aanzien van uw op 24 oktober 2017 ingediende ontheffingsverzoek. Concreet is hierbij verzocht aan te geven welke specifieke bijzondere omstandigheden er zijn die volgens u het verlenen van een ontheffing aan u (voor elk individueel rendier) zouden rechtvaardigen.

U heeft van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt. Uw gemachtigde heeft bij e-mailbericht van 24 december 2021 aangegeven dat u en nog twee andere cliënten geen rendieren meer hebben dan wel vooralsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden.

Uw bezwaar

U heeft in uw bezwaarschrift gemotiveerd aangegeven waarom u het niet eens bent met het besluit van 19 december 2017. Korts samengevat heeft u het volgende aangevoerd.

-Van een circusoptreden is volgens u op geen enkele wijze sprake. Er is geen sprake van een circus, geen sprake van optredens waarbij kunstjes worden vertoond en er is geen sprake van tijdelijke huisvestingslocaties. Er is werkelijk

niets dat relateert aan optreden als circusdier zoals beschreven in de nota van toelichting bij artikel 4.14 Besluit houders van dieren. U heeft dan ook geen ontheffing aanvraagd voor het optreden met het rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus.

-U heeft voorts uitdrukkelijk een ontheffing aangevraagd welke niet per individueel dier maar per diersoort in combinatie met de houder, wijze van het houden en wijze van optreden dient te worden beoordeeld. Ten onrechte wordt volgens u door mij gesteld dat er bij een aanvraag voor de verlening van een ontheffing sprake dient te zijn van een concreet exemplaar van een diersoort en niet van een diersoort ten algemene.

-Bij de totstandkoming van het besluit is volgens u op geen enkele wijze getoetst of er sprake is van een inbreuk op het welzijn van het rendier bij het houden en optreden zoals door u uitgevoerd en is derhalve op geen enkele wijze voldaan aan het vereiste van artikel 10, tweede lid, onder b, van de Dienstenrichtlijn. Dit terwijl ook al niet is voldaan aan de eisen die worden gesteld aan de toegankelijkheid van de procedure en de informatieverstrekking omtrent de beoordelingscriteria.

-Voorts is volgens u het verbod op het optreden met het rendier reeds op zich onrechtmatig, nu het niet voldoet aan de eisen die de Europese regelgeving en het Hof van Justitie stellen aan een maatregel van gelijke werking die het vrije verkeer van goederen en diensten, namelijk een gedegen wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat het optreden met dieren behorende tot gedomesticeerde diersoorten, meer specifiek het rendier, een reëel risico met zich meebrengt voor het welzijn van deze zoogdiersoorten.

-Gelet op het bovenstaande verzoekt u mij het bezwaar gegrond te verklaren en aan u een ontheffing te verlenen voor het optreden met dieren behorende tot de soort rendier en de gemaakte kosten in bezwaar te vergoeden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Toelichting op deze beslissing

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren ongegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, is het verboden om met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, deel te nemen aan een circus of een ander optreden. Artikel 4.14, tweede lid, van het Besluit houders van dieren verbiedt het vervoer van andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, ten behoeve van een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.

Artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is op 15 september 2015 in werking getreden en is gebaseerd op de artikelen 2.5, tweede lid, onderdeel a, (vervoer) en 2.16, eerste en tweede lid, onderdeel a, (deelname aan circus/ander optreden) van de Wet dieren.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren vrijstelling of ontheffing worden verleend.

Overwegingen

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 (met kenmerk: DGAN-DAD/17200800) is uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, afgewezen. Hierbij is overwogen dat in casu geen sprake is van een aanvraag voor een ontheffing, nu de aanvraag zich richt op de diersoort in zijn algemeenheid en niet op een concreet exemplaar van de diersoort. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoort rendieren, betreft uw verzoek aldus geen verzoek om ontheffing, maar een aanvraag tot plaatsing van de diersoort op de circusdierenlijst, welke aanvraag reeds in behandeling is. Op grond hiervan is uw ontheffingsverzoek dan ook afgewezen.

Tegen het afwijzende besluit van 19 december 2017 is namens u op 24 januari 2018 bezwaar ingesteld.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Met inachtneming van de tussenuitspraak van het College van 16 november 2021 heb ik besloten de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 in te trekken. Middels onderhavig besluit zal ik een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift nemen.

Hieronder zal ik eerst ingaan op uw (algemene) bezwaren en vervolgens op uw ontheffingsaanvraag.

Beoordeling bezwaren

Voor zover u zich in bezwaar op het standpunt heeft gesteld dat u uitdrukkelijk een ontheffing heeft aangevraagd die niet per individueel dier dient te worden beoordeeld, maar per diersoort in combinatie met de houder, de wijze van houden en de wijze van optreden, ben ik met het College¹ van oordeel dat u er hiermee aan voorbij gaat dat een ontheffing niet, zoals een vrijstelling, een uitzondering is

¹ Zie r.o. 11.1 van de tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1607).

op een verbod die geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet, maar een besluit waarbij in een individueel, concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Anders dan u meent, zal voor elk individueel dier waarvoor een ontheffing wordt gevraagd de concrete situatie moeten worden beoordeeld. Dit betekent voorts dat een ontheffing slechts kan gelden voor het specifieke rendier waarvoor deze is aangevraagd.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Ten aanzien van uw stelling in bezwaar dat van een circusoptreden op geen enkele wijze sprake is en u dan ook geen ontheffing heeft aanvraagd voor het optreden met een rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus, merk ik het volgende op.

Zoals reeds overwogen in het bestreden besluit ziet het verbod, zoals bedoeld in artikel 4.14 Besluit houders van dieren, op alle vormen van optreden en op het vervoer van die dieren ten behoeve van een optreden. Of u met uw rendier optreedt in een circus of buiten een circus is in het kader van dit verbod dan ook verder niet relevant. Het verbod is ingesteld omdat het belang van het wilde dier zwaarder wordt gewogen dan het belang van de mens, indien het belang van de mens vermaak betreft. Het verbod ziet op dieren anders dan die behoren tot de diersoorten genoemd in de lijst in bijlage IV bij het Besluit houders van dieren. Voor zover uw bezwaren zich richten tegen dit verbod en het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, ga ik in dit besluit verder aan deze bezwaren voorbij nu onderhavig geschil uitsluitend ziet op de (afwijzende) beslissing op uw verzoek om een ontheffing van het verbod van artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Tot slot verwijs ik in dit verband korthedshalve ook nog naar mijn reactie onder Ad. b. in mijn brief van 16 maart 2021 naar aanleiding van vragen van het College. Deze reactie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Uw ontheffingsverzoek

Primair stel ik mij op het standpunt dat ik uw verzoek om ontheffing van 24 oktober 2017 bij besluit van 19 december 2017 terecht en op juiste gronden heb afgewezen, nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoort rendieren en uw verzoek aldus niet kan worden aangemerkt als een verzoek om ontheffing.

Indien en voor zover uw verzoek van 24 oktober 2017 door mij toch dient te worden opgevat als een ontheffingsaanvraag, stel ik mij subsidiair op het standpunt dat ik (nog steeds) over onvoldoende informatie beschik om uw aanvraag inhoudelijk te kunnen beoordelen.

U bent door mij – via uw gemachtigde – op 9 december 2021 in de gelegenheid gesteld om aanvullende informatie te verstrekken met betrekking tot uw ontheffingsaanvraag van 24 oktober 2017. Van deze gelegenheid heeft u evenwel geen gebruik gemaakt. Uw gemachtigde heeft bij e-mailbericht van 24 december 2021 aangegeven dat u en nog twee andere cliënten geen rendieren meer hebben dan wel vooralsnog geen interesse (meer) hebben in een ontheffing om daarmee op te treden. Gelet hierop is het voor mij dan ook niet mogelijk om uw aanvraag inhoudelijk te beoordelen.

Mij is verder niet gebleken van (bijzondere) omstandigheden die het verlenen van een ontheffing in uw geval zouden rechtvaardigen. Integendeel, uit het e-mailbericht van uw gemachtigde van 24 december 2021 maak ik op dat u geen rendieren meer heeft dan wel (vooralsnog) geen interesse meer heeft in een ontheffing voor het optreden met uw rendieren.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Ik handhaaf op grond van het vorenstaande dan ook mijn besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag.

Conclusie

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond en handhaaf het besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Geen vergoeding van de kosten van de bezwaarfase

Op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Nu daarvan geen sprake is, heeft u geen recht op een proceskostenvergoeding. Ik wijs uw verzoek derhalve af.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

Beroepsmogelijkheid

Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u binnen zes weken na de datum bovenaan deze brief in beroep gaan. Stuur het beroepschrift samen met een kopie van deze brief naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Op de website Rechtspraak.nl vindt u meer informatie over in beroep gaan.

Afdeling Juridische Zaken**Datum**

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Bijlage: Relevante wet- en regelgeving

Wet dieren

Artikel 10.1. Vrijstelling en ontheffing

1. Onze Minister kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens deze wet vrijstelling of ontheffing verlenen.
(...)

Besluit houders van dieren

§ 2. Houden van dieren ten behoeve van circussen en andere optredens

Artikel 4.14. Verbod op deelname met andere dan aangewezen dieren aan een circus of ander optreden en op vervoer van die dieren ten behoeve van een circus of ander optreden

1. Het is verboden met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV, deel te nemen aan een circus of een ander optreden.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid te vervoeren ten behoeve van:
 - a. een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of
 - b. een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, is niet van toepassing op optredens in dierentuinen als bedoeld in artikel 4.1.

Bijlage IV. als bedoeld in artikel 4.14 van het besluit

Aangewezen soorten van zoogdieren waarmee deelname aan en vervoer ten behoeve van een circus of een ander optreden is toegestaan.

Soorten	
Equus asinus	(Ezel)
Equus caballus	(Paard)
Canis lupus familiaris	(Hond)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

Soorten	
Felis catus	(Kat)
Bos taurus	(Rund)
Ovis aries	(Schaap)
Capra hircus	(Geit)
Sus scrofa	(Varken)
Lama glama (Guanaco familiaris)	(Lama)
Vicugna pacos	(Alpaca)
Camelus bactrianus	(Kameel)
Camelus dromedarius	(Dromedaris)
Oryctolagus cuniculus	(Konijn)
Rattus norvegicus	(Bruine rat)
Mus musculus	(Tamme muis/huismuis)
Cavia porcellus	(Cavia)
Mesocricetus auratus	(Goudhamster)
Meriones unguiculatus	(Gerbil)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48936

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Buiten reikwijdte

5.1.2.e
Buiten reikwijdte

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon
5.1.2.e

M 06 5.1.2.e

Onze referentie
494-48935

Uw brief van
24 januari 2018

Uw referentie
--

Relatienummer
--

Bijlage
1

Datum 4 januari 2022

Betreft Nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 januari 2018 heb ik het namens u ingediende bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 19 december 2017 (kenmerk: DGAN-DAD/17200789). Dit besluit is genomen op grond van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14591) heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College). Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1606) heeft het College mij opgedragen binnen acht weken na verzending van deze tussenuitspraak het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Nu ik uw bezwaren tegen de afwijzing van de ontheffingsaanvraag ten onrechte niet ontvankelijk heb verklaard, trek ik hierbij de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 (met kenmerk: 494-14591) in.

In deze brief vindt u de nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 19 december 2017, met aanpassing van de motivering, handhaaf.

Proceskostenvergoeding

In uw bezwaarschrift heeft u verzocht om een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar. Ik wijs uw verzoek om proceskostenvergoeding af. Onder het kopje "Toelichting op deze beslissing" kunt u lezen hoe ik tot deze conclusie ben gekomen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Het proces tot nu toe

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 is uw ontheffingsverzoek afgewezen.

Bij brief van 24 januari 2017 (bedoeld is: 24 januari 2018) is namens u een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 19 december 2017.

Bij brieven van 25 en 29 januari 2018 is de ontvangst van uw bezwaarschrift bevestigd.

Op 19 april 2018 heeft met betrekking tot uw bezwaarschrift een ambtelijke hoorzitting plaatsgevonden.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft u bij brief van 24 augustus 2018 beroep ingesteld bij het College. Bij tussenuitspraak van 16 november 2021 heeft het College mij opgedragen binnen acht weken het gebrek in het bestreden besluit te herstellen, dan wel een ander besluit daarvoor in de plaats te nemen, met inachtneming van de overwegingen en aanwijzingen in deze tussenuitspraak.

Op 9 december 2021 is uw gemachtigde in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken nadere informatie te verstrekken ten aanzien van uw op 24 oktober 2017 ingediende ontheffingsverzoek. Concreet is hierbij verzocht aan te geven welke specifieke bijzondere omstandigheden er zijn die volgens u het verlenen van een ontheffing aan u (voor elk individueel rendier) zouden rechtvaardigen.

Uw gemachtigde heeft vervolgens bij e-mailbericht van 23 december 2021 aanvullende informatie verstrekt in de vorm van een 'nieuwe' ontheffingsaanvraag ten behoeve van uw twee rendieren Rudolf en Blitz.

Uw bezwaar

U heeft in uw bezwaarschrift gemotiveerd aangegeven waarom u het niet eens bent met het besluit van 19 december 2017. Korts samengevat heeft u het volgende aangevoerd.

-Van een circusoptreden is volgens u op geen enkele wijze sprake. Er is geen sprake van een circus, geen sprake van optredens waarbij kunstjes worden vertoond en er is geen sprake van tijdelijke huisvestingslocaties. Er is werkelijk niets dat relateert aan optreden als circusedier zoals beschreven in de nota van

toelichting bij artikel 4.14 Besluit houders van dieren. U heeft dan ook geen ontheffing aanvraagd voor het optreden met het rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus.

-U heeft voorts uitdrukkelijk een ontheffing aangevraagd welke niet per individueel dier maar per diersoort in combinatie met de houder, wijze van het houden en wijze van optreden dient te worden beoordeeld. Ten onrechte wordt volgens u door mij gesteld dat er bij een aanvraag voor de verlening van een ontheffing sprake dient te zijn van een concreet exemplaar van een diersoort en niet van een diersoort ten algemene.

-Bij de totstandkoming van het besluit is volgens u op geen enkele wijze getoetst of er sprake is van een inbreuk op het welzijn van het rendier bij het houden en optreden zoals door u uitgevoerd en is derhalve op geen enkele wijze voldaan aan het vereiste van artikel 10, tweede lid, onder b, van de Dienstenrichtlijn. Dit terwijl ook al niet is voldaan aan de eisen die worden gesteld aan de toegankelijkheid van de procedure en de informatieverstrekking omtrent de beoordelingscriteria.

-Voorts is volgens u het verbod op het optreden met het rendier reeds op zich onrechtmatig, nu het niet voldoet aan de eisen die de Europese regelgeving en het Hof van Justitie stellen aan een maatregel van gelijke werking die het vrije verkeer van goederen en diensten, namelijk een gedegen wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat het optreden met dieren behorende tot gedomesticeerde diersoorten, meer specifiek het rendier, een reëel risico met zich meebrengt voor het welzijn van deze zoogdiersoorten.

-Gelet op het bovenstaande verzoekt u mij het bezwaar gegrond te verklaren en aan u een ontheffing te verlenen voor het optreden met dieren behorende tot de soort rendier en de gemaakte kosten in bezwaar te vergoeden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Toelichting op deze beslissing

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren ongegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, is het verboden om met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, deel te nemen aan een circus of een ander optreden. Artikel 4.14, tweede lid, van het Besluit houders van dieren verbiedt het vervoer van andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV van het Besluit houders van dieren, ten behoeve van een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.

Artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is op 15 september 2015 in werking getreden en is gebaseerd op de artikelen 2.5, tweede lid, onderdeel a, (vervoer) en 2.16, eerste en tweede lid, onderdeel a, (deelname aan circus/ander optreden) van de Wet dieren.

Op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren vrijstelling of ontheffing worden verleend.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Overwegingen

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om aan u ontheffing te verlenen van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren (*Rangifer tardus*).

Bij besluit van 19 december 2017 (met kenmerk: DGAN-DAD/17200789) is uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, afgewezen. Hierbij is overwogen dat in casu geen sprake is van een aanvraag voor een ontheffing, nu de aanvraag zich richt op de diersoort in zijn algemeenheid en niet op een concreet exemplaar van de diersoort. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Nu de aanvraag niet ziet op een concreet exemplaar van de diersoort rendieren, betreft uw verzoek aldus geen verzoek om ontheffing, maar een aanvraag tot plaatsing van de diersoort op de circusdierenlijst, welke aanvraag reeds in behandeling is. Op grond hiervan is uw ontheffingsverzoek dan ook afgewezen.

Tegen het afwijzende besluit van 19 december 2017 is namens u op 24 januari 2018 bezwaar ingesteld.

Bij beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 heb ik uw bezwaren niet ontvankelijk verklaard. Met inachtneming van de tussenuitspraak van het College van 16 november 2021 heb ik besloten de beslissing op bezwaar van 9 augustus 2018 in te trekken. Middels onderhavig besluit zal ik een nieuwe beslissing op uw bezwaarschrift nemen. Hierbij vat ik uw aanvraag van 24 oktober 2017 alsnog op als een ontheffingsaanvraag, waarop ik hierna met inachtneming van de door u in bezwaar overgelegde aanvullende informatie inhoudelijk zal beslissen.

Hieronder zal ik allereerst ingaan op uw (algemene) bezwaren. Daarna volgt de inhoudelijke beoordeling van uw ontheffingsaanvraag.

Beoordeling bezwaren

Voor zover u zich in bezwaar op het standpunt heeft gesteld dat u uitdrukkelijk een ontheffing heeft aangevraagd die niet per individueel dier dient te worden beoordeeld, maar per diersoort in combinatie met de houder, de wijze van houden en de wijze van optreden, ben ik met het College¹ van oordeel dat u er hiermee aan voorbij gaat dat een ontheffing niet, zoals een vrijstelling, een uitzondering is op een verbod die geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet, maar een besluit waarbij in een individueel, concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Anders dan u meent, zal voor elk individueel dier waarvoor een ontheffing wordt gevraagd de concrete situatie moeten worden beoordeeld. Dit betekent voorts dat een ontheffing slechts kan gelden voor het specifieke rendier waarvoor deze is aangevraagd.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Ten aanzien van uw stelling in bezwaar dat van een circusoptreden op geen enkele wijze sprake is en u dan ook geen ontheffing heeft aanvraagd voor het optreden met een rendier in een circus, maar voor het optreden buiten een circus, merk ik het volgende op.

Zoals reeds overwogen in het bestreden besluit ziet het verbod, zoals bedoeld in artikel 4.14 Besluit houders van dieren, op alle vormen van optreden en op het vervoer van die dieren ten behoeve van een optreden. Of u met uw rendier optreedt in een circus of buiten een circus is in het kader van dit verbod dan ook verder niet relevant. Het verbod is ingesteld omdat het belang van het wilde dier zwaarder wordt gewogen dan het belang van de mens, indien het belang van de mens vermaak betreft. Het verbod ziet op dieren anders dan die behoren tot de diersoorten genoemd in de lijst in bijlage IV bij het Besluit houders van dieren. Voor zover uw bezwaren zich richten tegen dit verbod en het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, ga ik in dit besluit verder aan deze bezwaren voorbij nu onderhavig geschil uitsluitend ziet op de (afwijzende) beslissing op uw verzoek om een ontheffing van het verbod van artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren.

Tot slot verwijs ik in dit verband korthedshalve ook nog naar mijn reactie onder Ad. b. in mijn brief van 16 maart 2021 naar aanleiding van vragen van het College. Deze reactie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Beoordeling ontheffingsverzoek

Bij brief van 24 oktober 2017 is namens u verzocht om ontheffing van het verbod op het optreden met zoogdieren als bedoeld in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren voor zover het betreft het optreden met rendieren.

¹ Zie r.o. 11.1 van de tussenuitspraak van 16 november 2021 (AWB 18/1606).

In bezwaar heeft uw gemachtigde bij e-mailbericht van 23 december 2021 in aanvulling op uw eerdere aanvraag nog de volgende informatie overgelegd:

- Ontheffingsaanvraag² t.b.v. 2 rendieren (Rudolf, geb. 29-05-2019 en Blitz, geb. 15-05-2017);
- Achtergrondinformatie rendier;
- Buiten reikwijdte Veterinair en verzorgingsprotocol rendieren.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Uw gemachtigde heeft hierbij de volgende toelichting gegeven:

"Voor deze aanvraag moet worden opgemerkt dat, de toelichting bij art. 4.14 Besluit houders van dieren gelezen hebbende, niet kan worden gesteld dat er sprake is van een aantasting van het welzijn van de dieren noch van onnatuurlijk gedrag noch van huisvesting en verzorging die niet passend is voor de soort. Er is voorts geen enkel verband met circussen noch met de daaruit voortkomen problemen met het reizende karakter dat circussen hebben. De dieren beschikken over zeer grote eigen weide, paddock en stal en de activiteiten vinden met name in november en december plaats en vormen geen inbreuk op het welzijn van de dieren. De gronden die in de toelichting worden genoemd voor het verbod op het optreden met zoogdieren zijn derhalve niet van toepassing op de activiteit waarvoor ontheffing wordt gevraagd, hetgeen duidelijk uit de aanvraag en de bijlagen blijkt."

Met inachtneming van de aanvullende informatie in bezwaar en de hierboven weergegeven toelichting van uw gemachtigde, beoordeel ik uw verzoek om ontheffing thans als volgt.

Een ontheffing kan worden verleend op grond van artikel 10.1, eerste lid, van de Wet dieren, indien het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten.

U heeft in het aanvraagformulier van 7 december 2021 als reden voor de aanvraag het volgende opgegeven:

"Het doel van de aanvraag is om een ontheffing te krijgen voor het meenemen van de rendieren aan een leidsel als begeleiding bij de kerstman of in een tweespan voor de arrenslee op wietjes. Ook willen we ontheffing voor het deelnemen van de rendieren aan foto- en reclameopnames en het tonen van deze aan het publiek. Deze activiteiten vinden met name plaats in de maanden november en december."

Een activiteit duurt nooit langer dan 4 uur. Verder blijven de dieren altijd in hun normale bewegingsgedrag dus lopen of staan. Er worden geen kunstjes gedaan. Het lopen voor een arrenslee is voor de dieren geen enkel probleem, ze hebben een trekkracht van 135 kg per dier en worden al eeuwenlang door de Sami gebruikt voor het voorttrekken van sledes."

² Dit wordt hier door mij niet opgevat als een nieuwe aanvraag, maar als een (nadere) onderbouwing van de eerder door u ingediende ontheffingsaanvraag van 24 oktober 2017.

Onze rendieren hebben geen stress worden bij ons geboren en blijven bij ons als hobbydier. De begeleider bepaalt of er contact is met publiek.

Educatie

Om mensen meer informatie te geven over rendieren, wordt er op de arrenslee of op het dekkleed van de rendieren een informatiebordje geplaatst met alle informatie die ook in dierentuinen bij de verblijven wordt gegeven. Daarop komt ook een QR-code met de link naar onze eigen rendierenpagina die na een verlening van de ontheffing weer online zal worden gezet. Op deze rendierpagina staat achtergrondinformatie over rendieren. Deze is interessant voor eenieder en kan ook gebruikt worden voor spreekbeurten over rendieren."

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Het verbod zoals opgenomen in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren is in 2015 ingesteld, waarbij onder meer is overwogen dat de aantasting van het welzijn en de integriteit van niet-gedomesticeerde zoogdieren in het circus niet kan worden gerechtvaardigd door de belangen van de circussen, trainers en publiek, zijnde traditie, economisch belang en vermaak, nu de aantasting van het welzijn en de integriteit voor deze dieren substantieel zijn en de belangen van de circussen, trainers, verhuurders en publiek beperkt.

Uw aanvraag betreft de inzet van uw rendieren in de kerstperiode (aan een leidseel als begeleiding bij de kerstman of in een tweespan voor de arrenslee op wietjes) en voor het deelnemen aan foto- en reclameopnames en het tonen van deze rendieren aan het publiek. Zoals hierboven is opgemerkt is de omstandigheid dat sprake is van een optreden buiten het circus niet relevant voor de toepasselijkheid van dit verbod. Het verbod ziet immers ook op 'andere optredens', bijvoorbeeld (individuele) optredens die plaatsvinden ten behoeve van opnames in Nederland zoals voor film, reclame of televisie. De omstandigheid dat de optredens met uw rendieren blijken uw aanvraag mede educatieve doeleinden dienen, is onvoldoende grond voor het oordeel dat de belangenafweging zoals die ten grondslag ligt aan het verbod, in uw geval anders zou moeten uitvallen.

Conclusie

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond en handhaaf het besluit van 19 december 2017 tot afwijzing van uw aanvraag voor ontheffing van het bepaalde in artikel 4.14 van het Besluit houders van dieren, zij het met aanpassing van de motivering.

Geen vergoeding van de kosten van de bezwaarfase

Op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Nu daarvan geen sprake is, heeft u geen recht op een proceskostenvergoeding. Ik wijs uw verzoek derhalve af.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

5.1.2.e

5.1.2.e

Beroepsmogelijkheid

Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u binnen zes weken na de datum bovenaan deze brief in beroep gaan. Stuur het beroepschrift samen met een kopie van deze brief naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Op de website [Rechtspraak.nl](https://www.rechtspraak.nl) vindt u meer informatie over in beroep gaan.

Bijlage: Relevante wet- en regelgeving

Wet dieren

Artikel 10.1. Vrijstelling en ontheffing

1. Onze Minister kan, in voorkomend geval met inachtneming van EU-rechtshandelingen en voor zover het belang van de gezondheid van de mens, dieren of planten, het belang van het welzijn van dieren of het belang van het milieu zich daartegen niet verzetten, van het bepaalde bij of krachtens deze wet vrijstelling of ontheffing verlenen.
(...)

Besluit houders van dieren

§ 2. Houden van dieren ten behoeve van circussen en andere optredens

Artikel 4.14. Verbod op deelname met andere dan aangewezen dieren aan een circus of ander optreden en op vervoer van die dieren ten behoeve van een circus of ander optreden

1. Het is verboden met andere zoogdieren dan die behoren tot de diersoorten, genoemd in bijlage IV, deel te nemen aan een circus of een ander optreden.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid te vervoeren ten behoeve van:
 - a. een in Nederland gevestigd circus of een in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden, of
 - b. een niet in Nederland gevestigd circus of een niet in Nederland gevestigde natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die met die dieren deelneemt aan een circus of een ander optreden in Nederland.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, is niet van toepassing op optredens in dierentuinen als bedoeld in artikel 4.1.

Bijlage IV. als bedoeld in artikel 4.14 van het besluit

Aangewezen soorten van zoogdieren waarmee deelname aan en vervoer ten behoeve van een circus of een ander optreden is toegestaan.

Soorten	
Equus asinus	(Ezel)
Equus caballus	(Paard)
Canis lupus familiaris	(Hond)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Soorten	
Felis catus	(Kat)
Bos taurus	(Rund)
Ovis aries	(Schaap)
Capra hircus	(Geit)
Sus scrofa	(Varken)
Lama glama (Guanaco familiaris)	(Lama)
Vicugna pacos	(Alpaca)
Camelus bactrianus	(Kameel)
Camelus dromedarius	(Dromedaris)
Oryctolagus cuniculus	(Konijn)
Rattus norvegicus	(Bruine rat)
Mus musculus	(Tamme muis/huismuis)
Cavia porcellus	(Cavia)
Mesocricetus auratus	(Goudhamster)
Meriones unguiculatus	(Gerbil)

Afdeling Juridische Zaken

Datum

4 januari 2022

Onze referentie

494-48935

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 13 januari 2022 10:29
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e)
Onderwerp: RE: Toetsingskader domesticatie
Bijlagen: Stand van zaken toetsingskader domesticatie.docx

Hoi 5.1.2.e ,

Ik heb nog even mijn gedachten over het toetsingskader en het vervolgproces op papier gezet. Kunnen we straks even doorlopen tijdens onze meeting. Je hoeft het niet van tevoren te lezen hoor.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e)
Verzonden: dinsdag 11 januari 2022 10:21
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Toetsingskader domesticatie

Hi 5.1.2.e

Wat fijn dat 5.1.2.e hiermee verder gaat!
 Bij je mail zit inderdaad de laatste versie van het rapport en de analyse waar het mis is. @5.1.2.e , ik praat je graag bij. Ik werk de komende weken tussen 10 en 12. Mijn agenda is bijgewerkt, dus voel je vrij om een momentje in te schieten.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: maandag 10 januari 2022 14:53
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: Toetsingskader domesticatie

Hoihoi,

Voor de positieflijst moeten we het toetsingskader domesticatie nog afronden. Ik heb 5.1.2.e gevraagd dat op te pakken. Die is ook lekker kritisch op onderzoeksrapporten en dat is heel fijn 😊 en hebben we nodig op dit rapport. 5.1.2.e plant met jou nog een keer een half uurtje bijpraten in, als dat voor jou oké is. En is de laatste versie van het rapport de versie die ik bij deze mail heb gevoegd? Dan kan 5.1.2.e vast inlezen. Thanks!

Groet,
5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 13 januari 2022 16:00
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: kopie verzonden bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Hoi 5.1.2.e

Bedankt, wat fijn!

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 4 januari 2022 17:45
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: TKN: kopie verzonden bob's inz ontheffingsverzoek rendieren

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 13 januari 2022 16:24
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Ter info: kopie verzonden bob's ontheffingsverzoek rendieren
Bijlagen: Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48939).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48938).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48937).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48936).rtf; Bob def. inz bezwaar Buiten reikwijdte (494-48935).rtf

Hoi 5.1.2.e ,

In het kader van domesticatie: Bijgevoegde Bob's zijn recent verzonden. Het gaat om een nieuwe beslissing op bezwaar, de oorsprong ligt erin dat een aantal organisaties wil optreden met rendieren. De moraal van het verhaal is dat ze hiervoor geen ontheffing krijgen van LNV. Omdat dit gaat over de circusdierenlijst en daarmee raakt aan domesticatie stuur ik dit ter informatie ook naar jullie.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 9 februari 2022 18:03
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Rendieren in toetsingskader domesticatie?

Hi 5.1.2.e

Ik heb het toetsingskader domesticatie overgenomen van 5.1.2.e ik kom binnenkort nog bij je op de lijn voor het vervolg daarop.

5.1.2.e vroeg me om bij jou na te gaan of wij nog iets met de rendieren moeten binnen het toetsingskader domesticatie, omdat hier een verwijzing naar staat bij een verzoek om deze dieren op te nemen in de circusedierenlijst. Momenteel staan de rendieren niet in het domesticatie-rapport. Deze zijn namelijk al getoetst in het rapport: *Neijenhuis, F., & Hopster, H. (2018). Gedomesticeerd? Begripsomschrijving en beoordelingskader, toegepast voor het rendier en de zeboe. (Wageningen Livestock Research rapport; No. 1102). Wageningen Livestock Research.*
<https://doi.org/10.18174/450689>

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 28 februari 2022 20:11
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Rendier en toetsingskader domesticatie

Thans!

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Datum: 14 februari 2022 om 09:42:06 CET
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Rendier en toetsingskader domesticatie

Hi 5.1.2.e,

Net gebeld met 5.1.2.e: rendieren hoeven niet in het domesticatie-rapport opgenomen te worden, omdat de vragen overeenkomen met die in het rapport dat al is opgeleverd.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: woensdag 9 februari 2022 13:45
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: Rendier en toetsingskader domesticatie

Hoi 5.1.2.e,

Zou jij bij 5.1.2.e even willen checken hoe het zit met de rendieren. Moeten we daar nog iets mee met het toetsingskader domesticatie of niet?

Circus	JA	Wetenschappelijke onderbouwing voor aanwijzen circusdieren. Verzoeken om rendieren op te nemen.	Usp Cbb over rendieren ontvangen. Geen effect voor circusdierenlijst. Wel nieuwe ontheffingsbesluiten nemen. Afwijzingen door RVO 4/1 verstuurd. Domesticatie-rapport wordt nog opgepakt.	5.1.2.e	5.1.2.e
---------------	-----------	--	--	---------	---------

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 17:27
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Rendieren op de circusedierenlijst: lijn voor DC

Ik zet het vast op de takenlijst van ons cluster: een beleidsregel maken.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 17:02
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Rendieren op de circusedierenlijst: lijn voor DC

Haha supersnel!

5.1.2.e informeert 5.1.2.e in ieder geval, dus dan komt het ook daar op de radar.
 Ik kom eind deze week en anders volgende week weer hierover op de lijn.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 16:47
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Rendieren op de circusedierenlijst: lijn voor DC

dank je wel (en soms ben ik snel met de mail 😊)

Lijkt me goed om ook 5.1.2.e vast te informeren, want dit punt moeten we dan meenemen op onze WJZ planningslijst.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 16:46
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: RE: Rendieren op de circusedierenlijst: lijn voor DC

Hoi 5.1.2.e ,

Bedankt voor je snelle reactie. Het valt inderdaad tegen. Ik begreep van de juristen dat wat het CBb doet ook eigenlijk niet kan. In de uitspraak besluiten ze op een bepaalde manier hoe de procedure van aanvragen en beoordelen er volgens hen uit moet zien, maar daar hebben zij eigenlijk niets over te zeggen. Daarnaast wijzen ze de minister aan als de persoon om diersoorten aan te wijzen, terwijl dat eigenlijk volgens de huidige systematiek aan de regering is. Het is dus best vreemd allemaal, maar we moeten het ermee doen.

We veranderen inderdaad de procedure voor de circusedierenlijst al, waardoor het toegankelijker wordt voor burgers om bijvoorbeeld een dier aan te vragen voor beoordeling voor plaatsing op de lijst.

Achter deze uitspraak komt wel wat werk weg, er moet een beleidsregel komen om te zorgen dat we duidelijk maken op basis waarvan we dieren beoordelen bijvoorbeeld. Dit zal dan in samenwerking met 5.1.2.e gaan denk ik, omdat zij nu met domesticatie aan de slag is. Ik praat jullie daar later nog wel over bij.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 16:41

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: Rendieren op de circusedierenlijst: lijn voor DC

Dank je wel 5.1.2.e

Dit valt me wel tegen eerlijk gezegd. Jammer dat CBB dit zo ziet, maar goed...als het in strijd is met de EC regels..

We hebben dus als extra taak om nog eens goed naar de procedure voor de circusedierenlijst te gaan kijken (stond al op de verre planning toch?)

Hebben ze nog een persbericht uitgebracht?

ik heb voor nu geen aanvullingen op de bullits

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 16:38

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: Rendieren op de circusedierenlijst: lijn voor DC

Hoi 5.1.2.e

Vandaag heeft het CBb uitspraak gedaan in de zaak over de rendieren.

Het komt erop neer dat we een inhoudelijke beoordeling moeten doen op de vraag of het rendier op de circusedierenlijst geplaatst kan worden.

Voor nu hebben we deze lijn met RVO en DC gemaakt, zodat 5.1.2.e iets achter de hand heeft voor haar informatie (zij is ook bij het overleg geweest vandaag met RVO hierover dus ze heeft wat achtergrond).

Dit is dus geen spreeklijn, maar de inhoud in bullits op verzoek van DC. Er zijn nog geen persvragen gesteld, maar dat kan natuurlijk nog komen.

Hebben jullie aanvullingen? Anders is dit ter informatie:

- Het CBb heeft vandaag uitspraak gedaan op het beroep van rendierhouders
- Het verzoek van de rendierhouders om rendieren op de lijst te plaatsen met dieren waarmee je op mag treden (circusedierenlijst) was door de Minister afgewezen
- De M heeft zich op het standpunt gesteld dat belanghebbenden niet kunnen vragen om dieren op de lijst te plaatsen
- Het CBb acht dat in strijd met de Europese regels
- Een circusedierenlijst kan wel, maar er moet een procedure zijn om desgevraagd dieren op de lijst te zetten
- De M moet binnen 6 maanden onderzoeken of het dier geschikt is om mee op te treden en vervolgens een besluit nemen
- Tegen het besluit kan de aanvrager bezwaar en daarna beroep instellen

- Het CBb is niet tot een inhoudelijke beoordeling gekomen. Op dit moment is nog niet te zeggen of het rendier op de lijst zal komen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 065.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 9 maart 2022 11:27
Aan: Westen, S.C. MSc van (Sabine)
CC: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Buiten reikwijdte e.a.

Veel dank! Even voor mijn begrip, wat is de redenatie hier achter? Mvg 5.1.2.e

- De M heeft zich op het standpunt gesteld dat belanghebbenden niet kunnen vragen om dieren op de lijst te plaatsen

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: woensdag 9 maart 2022 10:23
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

Hoi 5.1.2.e

Hierbij een paar bullits over de rendieren.

- Het CBb heeft vandaag uitspraak gedaan op het beroep van rendierhouders
- Het verzoek van de rendierhouders om rendieren op de lijst te plaatsen met dieren waarmee je op mag treden (circusdierenlijst) was door de Minister afgewezen
- De M heeft zich op het standpunt gesteld dat belanghebbenden niet kunnen vragen om dieren op de lijst te plaatsen
- Het CBb acht dat in strijd met de Europese regels
- Een circusdierenlijst kan wel, maar er moet een procedure zijn om desgevraagd dieren op de lijst te zetten
- De M moet binnen 6 maanden onderzoeken of het dier geschikt is om mee op te treden en vervolgens een besluit nemen
- Tegen het besluit kan de aanvrager bezwaar en daarna beroep instellen
- Het CBb is niet tot een inhoudelijke beoordeling gekomen. Op dit moment is nog niet te zeggen of het rendier op de lijst zal komen.
-

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Datum: 8 maart 2022 om 16:40:23 CET
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>, 5.1.2.e @minInv.nl>, 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

Ook eens!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 16:34

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
@rvo.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

Eens met voorgestelde communicatie lijn. En inderdaad 'veiliger' om in dit verband te spreken over de circusedierenlijst.

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e
.....
5.1.2.e
t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 15:27

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

Hoi allemaal,

Duidelijk verhaal lijkt me.

Is het handig om het over de circusedierenlijst te hebben in plaats van de positieflijst? Anders denk ik dat men het toch verwart met de huis- en hobbydierenlijst.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 14:28

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minInv.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

We zouden in ieder geval het volgende communiceren:

- Het CBb heeft vandaag uitspraak gedaan op het beroep van rendierhouders
- Het verzoek van de rendierhouders om rendieren op de lijst te plaatsen met dieren waarmee je op mag treden (positieflijst) was door de Minister afgewezen
- De M heeft zich op het standpunt gesteld dat belanghebbenden niet kunnen vragen om dieren op de lijst te plaatsen
- Het CBb acht dat in strijd met de Europese regels
- Een positieflijst kan wel, maar er moet een procedure zijn om desgevraagd dieren op de lijst te zetten
- De M moet binnen 6 maanden onderzoeken of het dier geschikt is om mee op te treden en vervolgens een besluit nemen
- Tegen het besluit kan de aanvrager bezwaar en daarna beroep instellen

Het CBb is niet tot een inhoudelijke beoordeling gekomen. Op dit moment is nog niet te zeggen of het rendier op de lijst zal komen.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 10:45

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e

@minlnv.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

Hoi allen,

Misschien hadden jullie het al gezien: de [uitspraak](#) staat online. Niet wat wij hadden gehoopt, maar ook niet onverwacht.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: maandag 7 maart 2022 17:41

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: FW: 5.1.2.e e.a.

5.1.2.e ,

Ter informatie de vragen die het CBb destijds heeft gesteld en de concept beantwoording daarvan. De beantwoording is niet compleet. De brief die destijds is uitgegaan bevindt zich in het dossier en is niet digitaal beschikbaar.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 7 maart 2022 14:42

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: RE: 5.1.2.e e.a.

5.1.2.e

Bijgaand de gronden van het beroep dat mede door **Buiten reikwijdte** is ingediend. Onderaan de eerste pagina voert de gemachtigde aan dat de 'positieflijst' niet aan de eisen voldoet die het (Europese) recht daaraan stelt. In de procedure is dit verder niet expliciet aan de orde geweest. Wij hebben ons namelijk op het standpunt gesteld dat tegen het besluit om het rendier niet op de lijst te plaatsen geen bezwaar en beroep mogelijk is. Daarna is de procedure voortgezet over de weigering ontheffing te verlenen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 4 maart 2022 10:58

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@rvo.nl>

Onderwerp: 5.1.2.e e.a.

Collega,

Het CBb doet op 8 maart uitspraak in de zaken van de rendieren. Er wordt ook een persbericht uitgebracht. Ik kom er maandag op terug.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 14 maart 2022 11:29
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Advies & feedback toetsingskader domesticatie

Hoi 5.1.2.e

Wat goed dat je jezelf erdoor geworsteld hebt 😊

Het is inderdaad een flinke kluif om mee aan de slag te gaan terwijl je net gestart bent. Ik kan erover meepraten haha.

Ik lees je bestanden graag een keertje globaal door. Ik hoop dat ik daar de komen 2,5 week nog aan toe kom, voordat ik met verlof ga. Ik laat het je weten of het me lukt. Voor echt gedetailleerd inhoudelijk afstemmen en doornemen kan je bij 5.1.2.e terecht. Zij trekt dit nu eventjes. Ze wil er sowieso graag even naar kijken voordat je het met 5.1.2.e afstemt.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 17:44
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: Advies & feedback toetsingskader domesticatie

Hi 5.1.2.e

Nou, ik ben erdoorheen...was nog even een klus om voor mezelf duidelijk te krijgen waar het precies wringt, maar ik geloof dat het gelukt is. Zou jij bijgevoegde advies en mijn feedback op het toetsingskader willen doornemen en waar nodig aanvullen/aanpassen? Dan zal ik het daarna voorleggen aan 5.1.2.e (uiteraard neem ik jou dan mee in cc).

Groeten,

5.1.2.e

Tel: 06 5.1.2.e
SIP: 5.1.2.e @minInv.nl (link naar Teams chat)

Werkzaam op ma, di, wo en do.

Van: 5.1.2.e @politie.nl>
Verzonden: vrijdag 18 maart 2022 16:16
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Uitvoerings- en handhavingstoets AMvB
Bijlagen: 220308 Reactie uitvoerings- en handhavingstoets besluit houden dieren getekend.pdf

Goedemiddag,

Bijgaand onze reactie op uw verzoek. Mochten er naar aanleiding hiervan nog vragen zijn, dan verneem ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Tel: 06 – 5.1.2.e
Werkdagen: ma, di, do en vr

Politie | Staf Korpsleiding | Directie Operatiën | Afdeling Beleidsontwikkeling
Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 17 maart 2022 20:27
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl' 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: FW: Uitvoerings- en handhavingstoets AMvB

Goedenavond 5.1.2.e , beste 5.1.2.e

De reactie op deze vraag was vorige week gereed en ligt ter ondertekening bij de betreffende portefeuillehouder. Helaas heb ik de brief nog niet getekend retour. Ik doe mijn best deze alsnog zo snel mogelijk verzendgereed te hebben.

Excuses voor de vertraging.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Tel: 06 – 5.1.2.e
Werkdagen: ma, di, do en vr

Politie | Staf Korpsleiding | Directie Operatiën | Afdeling Beleidsontwikkeling
Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

Onderwerp

Uitvoerings- en
handhavingstoets AMvB
wijziging van het Besluit
houders van dieren in verband
met de verbetering van
regelgeving
voor lijsten van toegestane
diersoorten

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Organisatieonderdeel

Staf Korpsleiding
Directie Operatiën
Beleidsontwikkeling

Behandeld door

5.1.2.e

Functie

5.1.2.e

Telefoon

06-5.1.2.e

E-mail

5.1.2.e @politie.nl

Ons kenmerk

-

Uw kenmerk

DGA-DAD / 21310587

In afschrift aan

-

Datum

8 maart 2022

Bijlage(n)

0

Pagina

1

Geachte 5.1.2.e ,

Op 9 februari jl. deed u ons het verzoek een uitvoerings- en handhavingstoets uit te voeren naar aanleiding van de AMvB wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met de verbetering van regelgeving voor lijsten van toegestane diersoorten.

Als politie zijn wij reeds in een eerder stadium bij dit proces betrokken en zien weinig bezwaren bij de uitvoering en handhaving van de aangepaste wetgeving. Derhalve volstaan wij met een korte, puntsgewijze reactie.

- Politie ziet genoemde wijziging als positieve ontwikkeling.
- Verwachting is dat uitvoering- en handhaving voor de politie in beginsel eenvoudiger zal worden, omdat meer soorten niet gehouden mogen worden.
- Doordat soortenlijst dynamischer wordt is het wel van belang het handelingskader actueel te houden en continue afstemming met overige handhavende diensten en het OM te hebben.
- Aandachtspunt is dat de politie in vroegtijdig stadium wordt betrokken bij wijzigingen, zodat tijdig input kan worden geleverd en de mogelijke interventies eenduidig door de diensten kunnen worden toegepast.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met mijn collega 5.1.2.e @politie.nl).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 23 maart 2022 18:52
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Update: teksten voor internetconsultatie
Bijlagen: Voorbereiding internetconsultatie AMvB Besluit houders van dieren - positieflijsten.docx; 220323 IAK AMvB Besluit houders van dieren - criteria positieflijst.docx

Hoi allemaal,

Ik heb n.a.v. de opmerkingen van 5.1.2.e de teksten aangepast. Mochten jullie verder geen opmerkingen hebben, dan leg ik het nog voor aan 5.1.2.e en daarna kan het volgens mij gepubliceerd worden op internetconsultatie.nl.

5.1.2.e, hebben jullie nog iets nodig voor het geval er vragen komen?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 15 maart 2022 20:40
Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl; 5.1.2.e @minlnv.nl;
 5.1.2.e @minlnv.nl; 5.1.2.e @minezk.nl;
 5.1.2.e @minlnv.nl
Onderwerp: Voor feedback: teksten voor internetconsultatie

Hoi allemaal,

Ik ben bezig met de teksten voor de internetconsultatie van de AMvB waarin we de criteria voor de huis- en hobbydierenlijst aanpassen, zodat het toetsingskader en het Besluit houders van dieren op elkaar aansluiten.

Het ene document is de IAK, het andere document bevat de tekst die nodig is voor internetconsultatie.nl.

Ik heb de AMvB zelf ook toegevoegd.

Kunnen jullie deze week naar de IAK en de voorbereiding voor de internetconsultatie kijken en opmerkingen doorgeven?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 065.1.2.e

E: 5.1.2.e @minlnv.nl

Velden in tabblad Algemeen

Naam *Toelichting: Vul hier de officiële naam van de regeling in of, als die te lang is, een verkorte versie (citeertitel of de kern van de titel).*

Wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met de verbetering van regelgeving voor lijsten van toegestane diersoorten

Citeertitel *Toelichting: Dit is de kop die boven de consultatie komt te staan. Geef een kernachtige aanduiding of verkorte naam van de regeling. Het kan ook een korte omschrijving van de strekking zijn, zoals: 'Boeren, bedrijven en eigenaren van natuurgebieden verliezen vaste plek in bestuur waterschappen'.*

De verbetering van regelgeving over lijsten van toegestane diersoorten

Verkorte URL *Toelichting: Typ hier een kernwoord uit de consultatie. Bijvoorbeeld: werkkostenregeling. De URL maakt de consultatie makkelijk te vinden. Met het gekozen woord wordt automatisch een webadres geconstrueerd, zoals internetconsultatie.nl/werkkostenregeling. Typ dus niet een webadres in. Als je de link in een persbericht opneemt, zorg dan dat de consultatie actief is wanneer het persbericht uitgaat. Anders verwijst de link naar een lege pagina.*

toegestanediersoorten

Zoektermen *Toelichting: Kies woorden aan de hand waarvan de consultatie goed te vinden is met een zoekmachine. Scheid zoektermen met komma's of underscores. Gebruik geen spaties.*

Positieflijst, huisdierenlijst, hobbydierenlijst, huisdier, hobbydier, toegestane diersoorten, circusedieren, circusedierenlijst, optreden met dieren.

Ministeries *Toelichting: Klik op het blauwe driehoekje naast 'selecteer'. De eigen organisatie is al geselecteerd. Je kan meer organisaties selecteren, bijvoorbeeld als er meer ministeries betrokken zijn. De geselecteerde organisaties worden in alfabetische volgorde op de site getoond.*

Alleen LNV

Onderwerp *Toelichting: Klik op het blauwe driehoekje naast Selecteer, klik op Selecteer hoofdcategorie en maak een keuze. Kies vervolgens een onderwerp dat aansluit bij de consultatie; je kan meer dan één onderwerp aanvinken. Daarna druk je op Toevoegen. De onderwerpselectie is afkomstig van www.overheid.nl, waar www.internetconsultatie.nl deel van uitmaakt.*

Dieren

Type consultatie *Toelichting: Kies hier uit de gegeven opties: wet, amvb, ministeriële regeling, beleidsnota, initiatiefwet of EU-regeling.*

AMvB

Taalniveau B1

Toelichting: Vanaf 1 januari 2022 is standaard het vakje Taalniveau B1 aangevinkt. Begeleidende teksten worden dan ingevoerd via het tabblad B1 (zie § 3.2.2).

Reacties publiceren als consultatie loopt

Toelichting: Hier kan de keuze worden gemaakt voor het moment waarop ontvangen reacties worden gepubliceerd; tijdens de looptijd van de consultatie, of nadat de consultatie is gesloten. Uitgangspunt is dat reacties worden gepubliceerd tijdens de looptijd van de consultatie. Dit maakt de consultatie levendig; mensen kunnen de reacties van anderen zien en desgewenst mee laten wegen in hun eigen reactie. Als je reacties pas wil laten publiceren na sluiting van de consultatie moet je het vinkje achter Reacties publiceren als consultatie loopt weghalen.

Publiceren tijdens de looptijd van de consultatie.

Reacties goedkeuren voor publicatie

Toelichting: Het vinkje staat standaard uit. Dat betekent dat reacties worden gepubliceerd, zonder dat goedkeuring van de eigenaar van de consultatie nodig is. Gepubliceerde reacties kunnen achteraf worden afgekeurd als blijkt dat ze niet voldoen aan de algemene voorwaarden van internetconsultatie (zie § 5.2). Respondenten kunnen kiezen voor de optie dat hun reactie niet gepubliceerd wordt op de website. Het goedkeuren van zo'n reactie heeft dan niet tot gevolg dat deze gepubliceerd wordt.

Lijkt me prima.

Start consultatie

De datum die hier wordt ingevuld is de datum waarop de consultatieperiode begint. Bij de aanvangsdatum van de consultatie kan een tijdstip gekozen worden. Hierbij geldt dat een consultatie op een te selecteren heel uur kan starten. Vul als datum van inwerkingtreding in eerste instantie een datum in die ligt in de verre toekomst (uit voorzorg). Deze datum kan je later wijzigen in de juiste datum.

N.t.b.

Eind consultatie

Vul hier de datum in waarop je de consultatieperiode wil laten eindigen. Als je als sluitingsdatum 20 februari kiest, dan sluit de consultatie op 20 februari om 23.59 uur.

N.t.b.

Contactpersoon of organisatie

Vul hier de naam, het telefoonnummer en het e-mailadres in van de dossierhouder. Deze gegevens zijn alleen te zien aan de achterkant van de website en worden dus niet online getoond. Als hier de juiste gegevens zijn ingevuld is dat handig als er bijvoorbeeld vragen moeten worden doorgezet naar de dossierhouder.

5.1.2.e

@minlnv.nl

065.1.2.e

Velden met tekst op de website van internetconsultatie.nl

In het kort

Deze wijziging zorgt ervoor dat de criteria die worden gebruikt om te bepalen welke dieren geschikt zijn als huis- of hobbydier (huis- en hobbydierenlijst) aansluiten bij de meest recente wetenschappelijke inzichten. Ook regelt deze wijziging dat er voor de lijst waarop staat met welke dieren er opgetreden mag worden (circusdierenlijst) een toegankelijke procedure komt om de lijst te wijzigen of bezwaar te maken.

Voor wie belangrijk

Mensen die dieren houden.

Wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met de verbetering van regelgeving voor lijsten van toegestane diersoorten

1. Wat is de aanleiding?

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit werkt aan een nieuwe lijst van toegestane diersoorten. Deze lijst wordt ook wel de huis- en hobbydierenlijst genoemd. De Wetenschappelijke Adviescommissie Positieflijst heeft een wetenschappelijk onderbouwd toetsingskader ontwikkeld waarmee diersoorten beoordeeld kunnen worden op hun geschiktheid als huis- en hobbydier. Hiermee kan een nieuwe huis- en hobbydierenlijst worden opgesteld, die tot doel heeft het welzijn van dieren te beschermen en het gevaar voor mensen te beperken. In wetgeving zijn criteria opgenomen op basis waarvan de lijst wordt samengesteld. Uit de nieuwe systematiek blijkt dat de huidige vastgelegde criteria niet aansluiten bij de meest recente wetenschappelijke inzichten. De criteria worden daarom herzien. Hiertoe wordt artikel 1.4 van het Besluit houders van dieren aangepast.

Er is een verbod op het optreden met zoogdieren die niet zijn opgenomen in een lijst. Deze lijst wordt ook wel de circusdierenlijst genoemd. Op dit moment is de circusdierenlijst opgenomen als bijlage bij het Besluit houders van dieren. Voor belanghebbenden is er geen procedure beschikbaar om de lijst te laten wijzigen. Aanpassing van de lijst vergt wetgeving in de vorm van een algemene maatregel van bestuur. Dat kost vrij veel tijd. Om dit op te lossen, is het wenselijk om het aanwijzen van circusdieren door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit te laten plaatsvinden.

2. Wie zijn betrokken?

Betrokken zijn houders van zoogdieren, mensen die optreden met zoogdieren, belangenverenigingen en opvangcentra. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID), politie en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn betrokken als handhaver en controleur.

3. Wat is het probleem?

De criteria in artikel 1.4 in het Besluit houders van dieren sluiten niet volledig aan bij de meest recente wetenschappelijke inzichten. Deze inzichten hebben hun weerslag gevonden in het toetsingskader voor het opstellen van de huis- en hobbydierenlijst. Hierdoor is het niet mogelijk om in overeenstemming met de regelgeving diersoorten op de huis- en hobbydierenlijst te plaatsen of een plaatsing in te trekken.

Op dit moment is de circusdierenlijst opgenomen als bijlage bij het Besluit houders van dieren. Voor belanghebbenden is er geen procedure beschikbaar om de lijst te laten wijzigen. Aanpassing van de lijst vergt wetgeving in de vorm van een algemene maatregel van bestuur. Dat kost vrij veel tijd.

4. Wat is het doel?

Het Besluit houders van dieren in lijn brengen met het toetsingskader, zodat de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in overeenstemming met de regelgeving zoogdiersoorten op de huis- en hobbydierenlijst kan plaatsen en plaatsingen in kan trekken. Daarnaast wordt beoogd de criteria toekomstbestendiger te maken. Het andere doel is om te zorgen voor een toegankelijke procedure tot het wijzigen van de circusdierenlijst, waarbij het ook mogelijk wordt bezwaar te maken en beroep in te stellen bij de bestuursrechter.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Om de criteria in overeenstemming te brengen met het toetsingskader en om te zorgen voor een toegankelijke procedure voor wijziging van de circusdierenlijst, is wijziging van het Besluit houders van dieren vereist.

6. Wat is het beste instrument?

Wijziging van regelgeving is de enige manier om het doel te bereiken.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Op zichzelf heeft deze wijziging geen praktische gevolgen. Wel wordt het mogelijk voor mensen om een procedure te starten om de circusdierenlijst te laten wijzigen.

Van: 5.1.2.e Buiten reikwijdte
Verzonden: vrijdag 15 april 2022 10:59
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)
Bijlagen: Buba, Analyse 5.1.2.e.docx

En dit document is mogelijk ook bruikbaar.

From: 5.1.2.e
Sent: vrijdag 15 april 2022 10:55
To: '5.1.2.e' @minInv.nl>
Subject: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

(+31) 36 5.1.2.e | (+31) 6 5.1.2.e Buiten reikwijdte Mon, Tue, Thur, Fri

Circusolifant Buba

Achtergrond

Buba was in Nederland de laatste olifant die met een circus meereisde. Sinds 15 september 2015 is het in Nederland verboden om wilde dieren in een circus te laten optreden of voor dit doel mee te laten reizen. 5.1.2.e kreeg voor Buba een tijdelijke ontheffing op het reisverbod die telkens werd verlengd. Buba mocht van het ministerie blijven meereizen met het circus op voorwaarde dat deze zou meewerken aan opvang zodra een geschikte locatie zich aandiende. Voorwaarde was ook: de olifant mag niet in direct contact komen, of aangeraakt worden, door publiek, een verbod dat meermaals werd overtreden.

Ondanks de mogelijkheid die was ontstaan om Buba te verhuizing naar Elephant Haven in Frankrijk, besloot de Tweede Kamer op aandringen van 5.1.2.e het circus met ingang van 1 januari 2021 een permanente ontheffing te verlenen om Buba bij het circus te laten blijven.

Onjuist citaat op Circusweb

Op 22 maart 2022 verscheen het volgende citaat van 5.1.2.e op het Circusweb.nl:

"Extra wrang, omdat eind vorig jaar het verbod op optreden met wilde circusdieren van tafel is geveegd door een rechter. Wilde dieren mogen weer in circussen optreden in Nederland en dat kan pas verboden worden als daadwerkelijk wordt aangetoond dat optredens met deze dieren het welzijn kan schaden. Daar zou bij olifant Buba waarschijnlijk nooit sprake van kunnen zijn, aldus kenners."

Onderstaand overzicht toont aan dat dit citaat om verschillende redenen onjuist is.

De juridische feiten op een rij

- Het circusverbod is geregeld in de vorm van een positieflijst. Alleen de dieren die op deze circusdierenlijst staan, mogen optreden in een circus en ten behoeve hiervan met een circus meereizen (artikel 4.14 Besluit houders van dieren). Voor alle andere dieren is dit verboden. Bijlage IV bij het Besluit houders van dieren bevat de lijst van toegestane circusdieren.
- De zaak waar 5.1.2.e naar verwijst betreft een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) d.d. 16 november 2021 in het kader van het circusverbod (ECLI:NL:CBB:2021:999).
Deze zaak was aangespannen door verschillende rendierhouders. Zij willen dat het rendier op de positieflijst wordt geplaatst en hadden LNV verzocht om hen een tijdelijke ontheffing te verlenen op het circusverbod, zolang LNV nog niet heeft beslist om het rendier al dan niet in de positieflijst op te nemen. LNV heeft geweigerd het ontheffingsverzoek inhoudelijk te beoordelen. Het CBB heeft in de onderhavige zaak

LNV opgedragen dit alsnog te doen. De bewering van 5.1.2.e dat de rechter het circusverbod van tafel zou hebben geveegd, slaat dus kant noch wal.

- Het CBb heeft op 8 maart j.l. opnieuw uitspraak gedaan (ECLI:CBB:2022:92). Deze uitspraak betreft het verzoek van de rendierhouders om het rendier op de circusdierenlijst te plaatsen. LNV heeft ook geweigerd dit verzoek inhoudelijk te beoordelen, maar is wederom door het CBb teruggefloten. LNV moet nu uiterlijk 8 september 2022 beslissen of het rendier alsnog op de positieflijst komt of niet.

In deze zaak heeft het CBb er overigens op gewezen dat er een wettelijk verankerde procedure moet zijn om diersoorten op de circusdierenlijst te plaatsen. Deze ontbreekt momenteel. Ook ontbreken in de wet de criteria op grond waarvan wordt besloten een diersoort al dan niet op de lijst te plaatsen. Deze vereisten komen voort uit rechtspraak van het Europese Hof van Justitie. Vooralsnog hebben deze lacunes er evenwel nog niet toe geleid dat de rechter het circusverbod van tafel heeft geveegd.

- Een dier wordt niet op de circusdierenlijst geplaatst als uit onafhankelijk en deskundig onderzoek blijkt dat er een reeel risico bestaat dat het dierenwelzijn ernstig wordt aangetast door circusoptredens en/of transport. In het geval van olifanten hier hier wel degelijk sprake van.

Conclusies

- Het circusverbod ten aanzien van wilde diersoorten is in Nederland sinds 2015 onveranderd van kracht.
- Op een aantal punten voldoet het circusverbod niet aan jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie. LNV is zich hiervan bewust en is momenteel hard bezig de lacunes te repareren.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 15 april 2022 11:34
Aan: 5.1.2.e
 [redacted]
 [redacted]
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Dit staat morgen in de krant: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)
Bijlagen: Buiten reikwijdte

hoi allen

zie bijgaand, dank daarvoor 5.1.2.e.

De NVWA heeft naar de zaak gekeken. TRACES wetgeving is overtreden en daarvoor wordt PV opgemaakt. Er wordt nog gezocht naar de zebra.

Het zit m.i. echter niet zozeer in de technische aspecten of er wel of niet een overtreding is geweest, maar in het morele. Terwijl LNV een goede opvang had voor de olifant is - doordat de TK met een motie kwam om het dier bij de eigenaar ar te houden - een ontheffing gegeven aan de eigenaar (die met veel overtuiging heeft gepleit dat de oilifant echt bij de familie moest blijven). 5.1.2.e schoffeert te TK en het welzijn van de olifant door vlak daarna de olifant te verplaatsen naar hongarije.

Dit is een vervelende zaak.

Voor volgende week graag een goede Q&A waarin we ook de positie en keuze van de TK goed belichten.

Advies aan Minister zou wat mij betreft zijn dat hij zich sterk afwijzend gaat uitspreken tegen de handelswijze van het circus zelf.

Dinsdag spreken we hem

@ 5.1.2.e denk dat het goed is een lijntje te hebben voor de pers waarin minister zich duidelijk uitspreekt tegen de handelswijze van het circus en ook NVWA en RVO verdedigt. Het komt niet door deze organisaties dat dit gebeurt!

@ 5.1.2.e, kan jij nog kort aangeven waarom er geen sprake is van overtreden van de ontheffingsregels?

@ 5.1.2.e, hebben jullie contact gehad met 5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: vrijdag 15 april 2022 10:58

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 [redacted] @minInv.nl>

Onderwerp: Dit staat morgen in de krant: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Hoi 5.1.2.e,

5.1.2.e van Buiten reikwijdte belde mij net, o.a. over bijgevoegde brief.

Die hebben ze naar een aantal kranten toe gestuurd, ze verwachten dat hij morgen wordt gepubliceerd.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Buiten reikwijdte

Verzonden: vrijdag 15 april 2022 10:55

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 11:55
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Dit staat morgen in de krant: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Er is overigens geen krant geweest die de ingezonden brief heeft gepubliceerd.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @nvwa.nl>
Verzonden: dinsdag 19 april 2022 08:36
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @nvwa.nl>; 5.1.2.e @nvwa.nl>
Onderwerp: RE: Dit staat morgen in de krant: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Hai

Wij zijn vorige week bij 5.1.2.e geweest. De zebra is nog in NL en verkeerd in goede conditie. We zijn nog aan het uitzoeken of de AHR wetgeving is overtreden.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: vrijdag 15 april 2022 11:34
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e
 @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: FW: Dit staat morgen in de krant: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e [@minInv.nl](#)>

Verzonden: vrijdag 15 april 2022 10:58

Aan: 5.1.2.e [@minInv.nl](#)>; 5.1.2.e
[@minInv.nl](#)>

Onderwerp: Dit staat morgen in de krant: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)
Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e Buiten reikwijdte

Verzonden: vrijdag 15 april 2022 10:55

Aan: 5.1.2.e [@minInv.nl](#)>

Onderwerp: Ingezonden brief nav World Circus Day (16 april)

Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 10:49
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: voorstel aanpak Cbb-usp rendieren in relatie tot amvb positieflijst

Hoi allemaal,

Bedankt voor je duidelijke mail 5.1.2.e, we gaan hiermee verder.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 12 april 2022 15:16
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: voorstel aanpak Cbb-usp rendieren in relatie tot amvb positieflijst

Hoi 5.1.2.e

Klinkt voor mij logisch.

5.1.2.e als ik jou ergens bij kan helpen let me know.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 12 april 2022 15:06
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e @minInv.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: voorstel aanpak Cbb-usp rendieren in relatie tot amvb positieflijst

Hoi allen

Zojuist hebben 5.1.2.e en ik even gespard over de Cbb-uitspraak inzake rendieren. Er zijn twee lijnen die nu aan de orde zijn:

- a) Opdracht van Cbb om besluit te nemen op de aanvraag om rendier op de circusedierenlijst te plaatsen.
- b) Aspect van al dan niet inrichten van aanvraagprocedure

Ad a)

Het lastige is dat Cbb heeft geconstateerd dat de lijst een zogenoemd concretiserend besluit van algemene strekking is. Dat is een besluit waartegen bezwaar en beroep open staat. Op zich is deze juridische duiding van Cbb te volgen, maar het probleem is dat dit "besluit" onderdeel is van een algemene maatregel van bestuur, wat een besluit van de regering is (Koning + Ministerraad). En op een aanvraag tot wijziging zou ook de regering dan een besluit moeten nemen. Door daar in de uitspraak geen aandacht te besteden, legt Cbb een lekker probleem bij ons neer.

5.1.2.e gaat even op onderzoek uit of/op welke wijze de regering een besluit op de aanvraag kan nemen en dit gaan we intern WJZ ook nog even bespreken. We komen er dan op terug.

Ad b)

Hoewel we het niet helemaal eens zijn met Cbb dat Andibel van toepassing is op de circusedierenlijst, is het creëren van een aanvraagprocedure voor de circusedierenlijst hoe dan ook een goed idee. Het voorkomt ook de onder a) geschetste problematiek. Je kan er namelijk donder op zeggen dat na gevalletje rendier er nog meer verzoeken zullen komen, die dan ook door de regering afgedaan moeten worden. Zeer onhandig.

Om die reden is ons voorstel dat bij de wijziging van Bhvd waarin de criteria voor de positieflijst worden gewijzigd, ook de wijzigingen worden mee genomen om een basis te leggen voor inrichting aanvraagprocedure bij ministeriële regeling. Daarvoor was vorig jaar al een kader én toelichting gemaakt. Zaken die nu dan nog moeten worden opgepakt:

- ➔ Check (oude) toelichting; past dit nog in licht van usp of vergt dat nog enige aanpassing.
- ➔ Keuze al dan niet opnemen criterium domesticatie op amvb-niveau
Andibel-eis is dat criteria voorafgaand bekend zijn, maar dat hoeft niet per sé op niveau amvb. Hebben hier dus ietwat ruimte in
- ➔ Check hoe criterium domesticatie voor circusedierenlijst zich nu verhoudt tot omstandigheid dat dit ook een aspect is die bij de positieflijst is berokken.
Als in licht van positieflijst oordeel is dat een dier gehouden kan worden omdát deze gedomesticeerd is, dan brengt criterium "domesticatie" bij circusedierenlijst met zich dat dit dier dus ook kan optreden in een circus. Vraag is of dat beleidsmatig ook tav al die dieren gewenst is. Zo niet, dan moet een ander onderscheidend criterium verzonnen worden.

Ons voorstel is dat 5.1.2.e bovenstaande acties oppakken, een concept wijziging Bhvd maken + bijbehorende toelichting, en deze dan aan een volgende Stg-overleg voorleggen.

Zijn jullie hier mee akkoord?

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 06 – 5.1.2.e
@minezk.nl

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 20 mei 2022 16:59
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Vraag over toetsingskader domesticatie
Bijlagen: Mijn reactie op enkele opmerkingen.docx

Hoi 5.1.2.e

Hierbij de reactie van 5.1.2.e zullen we het volgende week even bespreken?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e Buiten reikwijdte
Verzonden: vrijdag 20 mei 2022 11:48
Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>
Onderwerp: Re: Vraag over toetsingskader domesticatie

Dag 5.1.2.e

Hierbij mijn reactie op enkele van de opmerkingen op het toetsingskader van 5.1.2.e Ik heb mij vooral gericht op een paar van de fundamentele zaken die worden aangekaart. Ik hoop dat je er wat aan hebt.

Groeten,

5.1.2.e

On Tue, May 17, 2022 at 11:39 AM 5.1.2.e @minInv.nl> wrote:

Dag 5.1.2.e

Ik begreep dat jij in het verleden wel eens mee hebt gekeken met het toetsingskader van 5.1.2.e

Heb jij de feedback nog die je daarop hebt gegeven? Het toetsingskader is nog niet afgerond. Ik heb een nieuwe versie bijgevoegd, waarin opmerkingen van mijn college 5.1.2.e te zien zijn. Zou je daar misschien eens naar deze versie kunnen kijken en jouw feedback naar mij kunnen sturen?

Ik hoor graag of je dat ziet zitten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 065.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

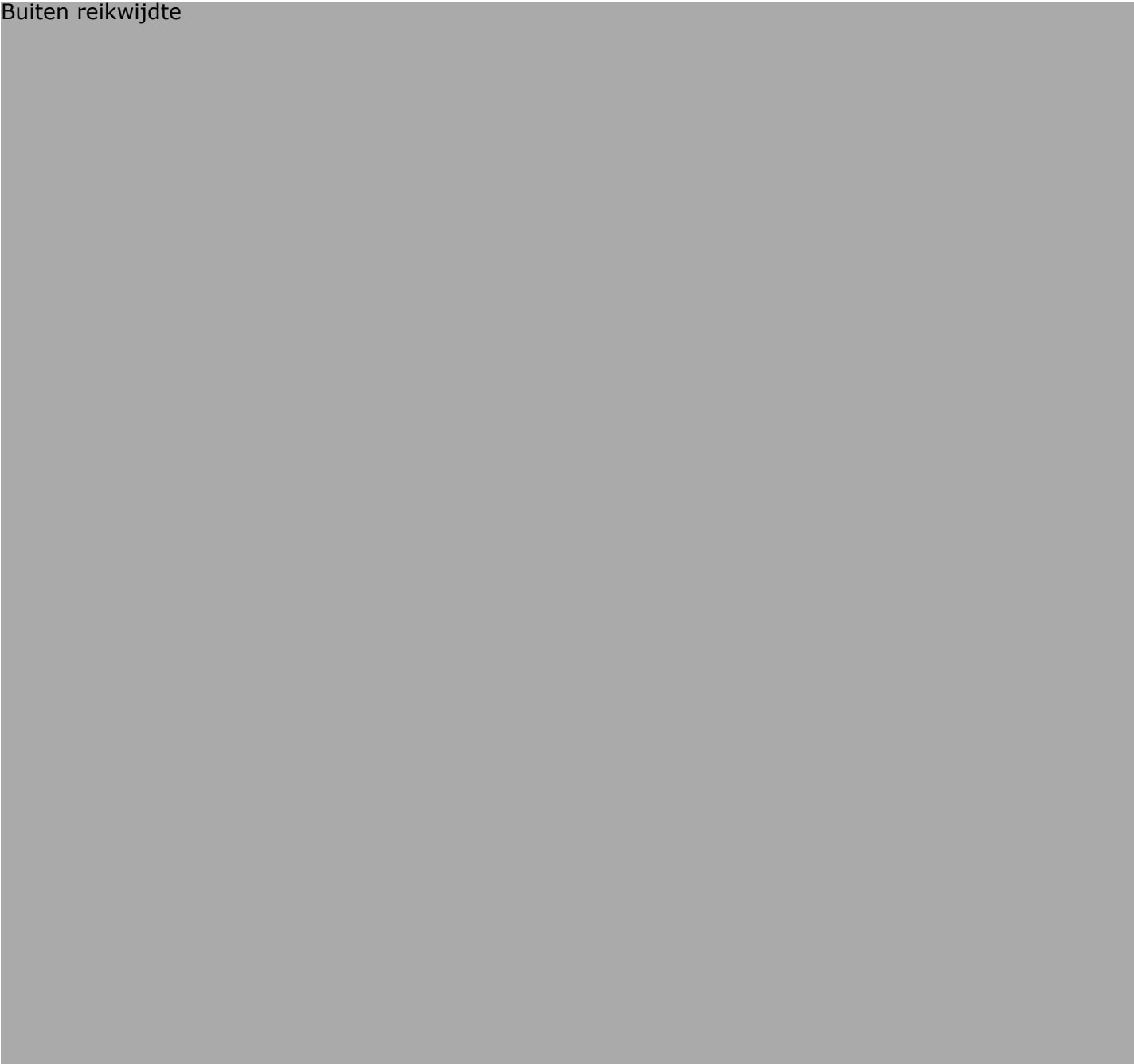
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 25 mei 2022 09:04
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: UHT over huis- en hobbydierenlijst
Bijlagen: HUF-toets wijziging besluit houders van dieren in verband met verbetering van lijst van toegestane dieren.docx

Buiten reikwijdte

Van: 5.1.2.e @nvwa.nl>

Verzonden: maandag 16 mei 2022 08:47

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: UHT over huis- en hobbydierenlijst

Hai

Jag raag en mijn collega 5.1.2.e

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: vrijdag 13 mei 2022 09:54

Aan: 5.1.2.e @nvwa.nl>

Onderwerp: RE: UHT over huis- en hobbydierenlijst

Hoi 5.1.2.e

Ik wil graag een update geven over de AMvB, want daar speelt het een en ander. Moet ik daarvoor bij jou zijn?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 7 april 2022 14:17

Aan: 5.1.2.e @nvwa.nl>

Onderwerp: RE: UHT over huis- en hobbydierenlijst

Hoi 5.1.2.e ,

Bedankt voor je snelle reactie. Ik heb het verzoek net vast naar je doorgestuurd, dan heb jij het in ieder geval.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @nvwa.nl>

Verzonden: donderdag 7 april 2022 13:51

Aan: 5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: UHT over huis- en hobbydierenlijst

Goed dat je het aangeeft, ik weet van niets. Ik vraag het na

Van: 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: donderdag 7 april 2022 13:46

Aan: 5.1.2.e @nvwa.nl>

Onderwerp: UHT over huis- en hobbydierenlijst

Hoi 5.1.2.e

Er ligt een verzoek om UHT bij jullie voor een AMvB over de huis- en hobbydierenlijst en de circUSDierenlijst.

Weet jij de stand van zaken met dit verzoek? Wanneer verwachten jullie te reageren?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 065.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

Aan: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

5.1.2.e

T 064 5.1.2.e

F 088 5.1.2.e
@nvwa.nl

Datum

2 mei 2022

Behandeld door

5.1.2.e

nota

HUF-toets inzake de wijziging van het besluit houders van dieren in verband met de verbetering van de lijst van toegestane diersoorten

Inleiding

Op 9 februari 2022 heeft u een verzoek ingediend om een HUF-toets uit te voeren op het voorstel tot wijziging van het besluit houders van dieren in verband met de verbetering van de lijst van toegestane diersoorten. Hierbij doe ik u de uitkomsten van de toets toekomen met betrekking tot de thans voorgestelde wijzigingen.

Conclusie

Het voorstel betreft louter de criteria waarop dieren wel of niet op de huis- en hobbydierenlijst of circusedierenlijst worden geplaatst en heeft vooralsnog geen impact op de handhaafbaarheid, de uitvoerbaarheid en de fraudebestendigheid. De nog op te stellen regeling en de rol- en taakverdeling over de toezichthouders zal de uiteindelijke handhaafbaarheid en de benodigde capaciteit bepalen. U wordt dan ook verzocht om de conceptregeling voor een HUF-toets aan de NVWA voor te leggen.

Toelichting

Handhaafbaarheid

Het voorstel heeft geen impact op handhaafbaarheid daar het enkel de criteria betreft waarop dieren wel of niet op de huis- en hobbydierenlijst of circusedierenlijst worden geplaatst.

Uitvoerbaarheid

Het voorstel heeft geen impact op uitvoerbaarheid daar het enkel de criteria betreft waarop dieren wel of niet op de huis- en hobbydierenlijst of circusedierenlijst worden geplaatst.

Fraudebestendigheid

Het voorstel heeft geen impact op fraudebestendigheid daar het enkel de criteria betreft waarop dieren wel of niet op de huis- en hobbydierenlijst of circusedierenlijst worden geplaatst.

Ten algemene merk ik wel op dat wanneer de huis- en hobbydierenlijst in werking treedt dit wel zal leiden tot een verwachte grote toename in de benodigde capaciteit voor toezicht en handhaving, mede omdat procedures zullen worden gestart om de gronden voor aanwijzing te toetsen en handhavingsverzoeken zullen worden ingediend door belanghebbenden. Een nauwkeurige inschatting van de benodigde capaciteit kan pas plaatsvinden wanneer de regeling gereed is en helder is wat ten aanzien van de handhaving van de regeling van de het toezicht wordt gevraagd. Dan zal ook blijken of de opdracht voor de NVWA inpasbaar is of

dat er andere minder prioritaire taken af moeten vallen om hiervoor ruimte te maken. Ik verzoek u dan ook de NVWA tijdig in het proces van de regeling te betrekken om de daadwerkelijke haalbaarheid en inpasbaarheid te toetsen.

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en
instrumentontwikkelingafdeling
Beleid, planvorming en
instrumentontwikkeling

Datum
2 mei 2022

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Beroep 495-3071 t/m 495-3075 Buiten reikwijdte en anderen
Datum: woensdag 15 juni 2022 10:43:57
Bijlagen: [P3D-37054902-v1-Beroep Buiten reikwijdte .PDF](#)
[image001.png](#)
[image002.jpg](#)

5.1.2.e

Ter info. Er volgt t.z.t. een nadere zitting.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl> **Namens** RVO JZ Beroepen
Verzonden: dinsdag 14 juni 2022 13:59
Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: Beroep 495-3071 t/m 495-3075 Buiten reikwijdte en anderen

Afschrift brief griffier

Met vriendelijke groet,

		5.1.2.e
		5.1.2.e
		t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Beroep 495-3071 t/m 495-3075 Buiten reikwijdte en anderen
Datum: donderdag 16 juni 2022 11:52:16
Bijlagen: [RE Buiten reikwijdte_e.a..msg](#)
[image001.png](#)
[image002.jpg](#)
[image003.png](#)
[image004.jpg](#)

Ha 5.1.2.e

Dank voor de update. Dit waren toch die zaken waarin we een herziene bob hebben genomen (en alsnog inhoudelijk hebben beslist op de ontheffingsverzoeken)?

Heb je trouwens nog iets vernomen van LNV over de aanvraag tot plaatsing van de rendieren op de circusdierenlijst? Staat me bij dat hierop binnen 6 maanden (na de uitspraak van het CBb van maart 2022) alsnog inhoudelijk moet worden beslist; dus ergens eind augustus/begin september a.s.

Gr. 5.1.2.e

	5.1.2.e
	5.1.2.e
	t 06 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @rvo.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 10:44

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: FW: Beroep 495-3071 t/m 495-3075 Buiten reikwijdte en anderen
 Reeds beoordeeld in dit verzoek

Van: 5.1.2.e @rvo.nl> **Namens** RVO JZ Beroepen

Verzonden: dinsdag 14 juni 2022 13:59

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: Beroep 495-3071 t/m 495-3075 Buiten reikwijdte en anderen
 Reeds beoordeeld in dit verzoek